NSC NARODOWE STANDARDY CYBERBEZPIECZEŃSTWA

Narodowy Standard Cyberbezpieczeństwa

Nazwa standardu	Symbol	Wersja	Data wydania
Słownik kluczowych pojęć z zakresu cyberbezpieczeństwa	**NSC 7298**	1.0	01/09/2021

Słownik kluczowych pojęć z zakresu cyberbezpieczeństwa

PEŁNOMOCNIK RZĄDU DS. CYBERBEZPIECZEŃSTWA
Warszawa 2021

Spis Treści

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Access	------	**Dostęp**	Możliwość wykonania przez użytkownika lub proces określonych działań w systemie informatycznym lub dostępu do zasobów informacji.
Access Authority Organ	------	**Zarządzający dostępem**	Podmiot odpowiedzialny za przyznawania i monitorowanie praw dostępu dla innych uprawnionych podmiotów.
Access Control	**AC**	**Kontrola dostępu**	Proces udzielenia lub odmowy przyznania dostępu do: informacji i związanych z nimi usług przetwarzania informacji; obiektów fizycznych np. budynków, poszczególnych pomieszczeń, komputerów, oraz zbiór reguł, według których jest realizowany ten proces.
Access Control List	**ACL**	**Lista sterowania dostępem**	Lista specyfikująca podmioty, które mają prawo dostępu do obiektu i ich uprawnienia do wykonywania działań na obiekcie. Zabezpieczenie przed nieuprawnionym dostępem do obiektu w postaci mechanizmu sterowania dostępem.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Access Control Mechanism	**ACM**	**Mechanizm sterowania dostępem**	Zabezpieczenie lub zbiór współdziałających zabezpieczeń (np. funkcje sprzętu lub oprogramowania, zabezpieczenia fizyczne, procedury operacyjne, procedury zarządzania i różne ich kombinacje) realizujący sterowanie dostępem.
Access Level	------	**Poziom dostępu**	Wynik operacji złożenia typu dostępu przydzielonego podmiotowi i klasy bezpieczeństwa obiektu (wyznaczonej przez parę <poziom bezpieczeństwa, kategoria>), do której podmiot ma dopuszczenie.
Access List	**AL**	**Lista dostępu**	Lista osób uprawnionych do dostępu do danego obiektu.
Access Profile	------	**Profil dostępu**	Powiązanie użytkownika z listą obiektów, do których ma prawo dostępu.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Access Type	------	**Typ dostępu**	Zbiór uprawnień do przeprowadzenia określonych działań na obiekcie. Przykładowymi typami działań na obiektach są: odczyt, zapis, wykonanie, dołączenie, modyfikowanie, usuwanie i tworzenie.
Accountability	------	**Rozliczalność**	Zdolność systemu, w którym działa podmiot do jednoznacznego określenia, jakie działania, kiedy i w odniesieniu do jakich obiektów ten podmiot wykonał.
Accreditation	------	**Akredytacja**	Oficjalna decyzja wydana przez upoważniony organ w celu zezwolenia na funkcjonowanie systemu informatycznego i wyraźnego zaakceptowania ryzyka dla operacji organizacji (w tym misji, funkcji, wizerunku lub reputacji), aktywów organizacji lub osób fizycznych, w oparciu o wdrożenie uzgodnionego zestawu środków bezpieczeństwa.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Accreditation Boundary	------	**Granice akredytacji systemu**	Wszystkie elementy systemu informatycznego, które mają być akredytowane przez jednostkę akredytującą / urzędnika akredytującego z wyłączeniem oddzielnie akredytowanych systemów, do których podłączony jest system informatyczny. Synonim: Obwód zabezpieczeń (*ang. Security Perimeter*)
Accrediting Authority	------	**Organ akredytacyjny**	Patrz: Osoba autoryzująca (*ang. Authorizing Official*)

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Active Attack	------	**Atak aktywny**	Działania, w wyniku których: zostaje zmieniony stan fizycznej i/lub logicznej ochrony obiektu; i/lub zostaje zmieniony stan obiektu; i/lub następuje zmiana zdolności systemu, którego elementem jest obiekt, do realizacji pewnych działań (np. utrata rozliczalności). W przypadku zakończonego powodzeniem ataku, następuje zmiana wartości atrybutów bezpieczeństwa obiektu (poufności, integralności, dostępności).
Active Content	------	**Kod mobilny**	Oprogramowanie o różnym charakterze, które w systemie informatycznym instaluje i uruchamia się automatycznie

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Activities	------	**Działania**	Celowe, konkretne działania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa lub czynności wspierające system informatyczny angażujące ludzi (np. wykonywanie operacji tworzenia kopii zapasowych systemu, monitorowanie ruchu sieciowego).
Ad-Aware	------	**Ad-aware**	Rodzaj oprogramowania służący do usuwania adware (*ang. adware*).
Adequate Security	------	**Adekwatny poziom bezpieczeństwa**	Bezpieczeństwo współmierne do ryzyka wynikającego z utraty, niewłaściwego użycia lub nieautoryzowanego dostępu do informacji lub ich modyfikacji. Obejmuje to zapewnienie, aby informacje przechowywane w imieniu organizacji oraz systemy i aplikacje informatyczne wykorzystywane przez organizację działały skutecznie i zapewniały odpowiednią ochronę poufności, integralności i dostępności poprzez zastosowanie opłacalnych środków bezpieczeństwa.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Adversarial Threat	------	**Zagrożenie agresywne**	Jedna z form źródła zagrożenia systemów informatycznych, mająca źródło: • na zewnątrz organizacji - zagrożenie ze strony osoby, grupy, organizacji lub podmiotu, które starają się wykorzystać zależność organizacji od zasobów informatycznych; • wewnątrz organizacji -mogą to być pracownicy / współpracownicy, uprzywilejowani użytkownicy oraz zaufani użytkownicy.
Adware	------	**Adware**	Programy dołączane do innych programów bez zgody odbiorcy lub za zgodą domniemaną (w przypadku licencji zgoda następuje w zamian za bezpłatne udostępnienie), które zużywają zasoby komputera (wyświetlają niechciane reklamy, zbierają informacje o aktywności użytkowników itp.); zwykle nie powodują niszczenia informacji.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Alert	------	**Alarm**	Powiadomienie o określonym zdarzeniu mającym lub mogącym mieć negatywne skutki dla organizacji.
Allocation	------	**Alokacja (przydział)**	Proces, który organizacja stosuje w celu przypisania wymogów bezpieczeństwa lub ochrony prywatności do systemu informatycznego lub jego środowiska pracy; lub w celu przypisania zabezpieczeń do określonych elementów systemu odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa lub prywatności (np. router, serwer, czujnik zdalny).
Anomalies Within Information Systems	------	**Anomalie systemu informatycznego**	Obejmują, np. duże transfery plików, długotrwałe połączenia, nietypowe protokoły i porty w użyciu oraz próby komunikacji z podejrzanymi złośliwymi adresami zewnętrznymi.
Anti-Jam	------	**Antyzagłuszanie**	Działania powodujące, że przesłane informacje mogą być odbierane pomimo prób ich zagłuszania.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Anti-Spoof	------	**Antyspoofing**	Działania podejmowane w celu zapobieganiu użycia danych służących identyfikacji podmiotu przez inny podmiot.
Application	------	**Aplikacja (program, software)**	Program komputerowy (software) zainstalowany w systemie informatycznym. Patrz: Aplikacja / Software / Program (*ang. Software*)
Application Programming Interface	**API**	**Interfejs programowania aplikacji**	Zbiór reguł ściśle opisujący, w jaki sposób programy lub podprogramy komunikują się ze sobą.
Assessment	------	**Ocena/szacowanie**	Patrz: • Ocena / Szacowanie ryzyka (*ang. Risk Assessment*) • Ocena zabezpieczeń *(ang. Control Assessment)* • Ocena środków bezpieczeństwa (ang. *Security Control Assessment*)

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Assessment Findings	------	**Wyniki oceny**	Wyniki oceny uzyskane w wyniku zastosowania procedury oceny środków bezpieczeństwa, ochrony prywatności lub rozszerzonych zabezpieczeń w celu osiągnięcia celu oceny; wydanie oświadczenia (pozytywnego lub negatywnego) o dokonanych ustaleniach uzyskanych w ramach przeprowadzonej przez oceniającego procedury oceny.
Assessment Method	------	**Metoda oceny**	Jeden z trzech rodzajów działań (tj. badanie, wywiad, test) podejmowanych przez osoby oceniające w celu uzyskania dowodów podczas oceny.
Assessment Object	------	**Obiekt oceny**	Pozycja (tj. specyfikacje, mechanizmy, działania, osoby), w odniesieniu do której stosowana jest metoda oceny podczas oceny.
Assessment Objective	------	**Cel oceny**	Zestaw instrukcji, który wyrażają pożądany wynik oceny zabezpieczeń, ochrony prywatności lub rozszerzonych zabezpieczeń.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Assessment Plan	------	**Plan oceny**	Obiekty oceny zabezpieczeń oraz szczegółowy plan działania dotyczący sposobu przeprowadzania takich ocen.
Assessment Procedure	------	**Procedura oceny**	Zestaw celów oceny oraz powiązany zestaw metod oceny i obiektów oceny.
Assessor	------	**Oceniający**	Patrz: Oceniający środki bezpieczeństwa lub oceniający zabezpieczenia prywatności.
Assignment Operation	------	**Operacja dostosowywania**	Parametr zabezpieczenia, który pozwala organizacji na przypisanie specyficznej, zdefiniowanej przez organizację wartości do zabezpieczenia podstawowego lub zabezpieczenia rozszerzonego (np. przypisanie listy ról, które należy powiadamiać lub określenie częstotliwości przeprowadzania testów).

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Assignment Statement	------	**Oświadczenie o przydzieleniu**	Parametr zabezpieczenia, który umożliwia organizacji przypisanie określonej, zdefiniowanej przez organizację wartości do zabezpieczenia lub rozszerzonego zabezpieczenia (np. przypisanie listy ról do zgłoszenia lub wartości określające częstotliwość testowania). Patrz: • Parametry zabezpieczenia zdefiniowane przez organizację (*ang. Organization-defined Control Parameter*) • Deklaracja wyboru (*ang. Selection Statement*)
Assurance	------	**Wiarygodność**	Gwarancja, że dany zestaw środków bezpieczeństwa lub ochrony prywatności w systemie informatycznym lub organizacji jest skuteczny w ich stosowaniu.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Assurance Case	------	**Przypadek wiarygodności**	Ustrukturyzowany zestaw argumentów i zbiór dowodów wskazujących, że system informatyczny spełnia określone stwierdzenia w odniesieniu do danego atrybutu jakości.
Asynchronous Transfer Mode	**ATM**	**Tryb transmisji asynchronicznej**	Szerokopasmowy standard telekomunikacyjny, realizujący transmisję pakietów poprzez łącza wirtualne.
Attack	------	**Atak**	Każdy rodzaj szkodliwej aktywności osób lub procesów, mającej na celu zebranie, zakłócenie, zaprzeczenie, uszkodzenie lub zniszczenie zasobów systemowych lub samych informacji.
Attack Sensing And Warning	**AS&W**	**Wykrywanie i ostrzeganie przed atakiem**	Wykrywanie, korelacja, identyfikowanie i określanie charakterystyk szkodliwej działalności wraz z informowaniem decydentów, którzy mogą podjąć właściwe kroki czynności mające na celu przeciwdziałanie atakowi.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Attack Signature	------	**Sygnatura ataku**	Charakterystyczna wartość wyznaczona na podstawie zawartości złośliwego kodu albo wskaźnik lub zestaw wskaźników, które pozwalają na identyfikację szkodliwych działań.
Audit Log	------	**Dziennik audytu**	Uporządkowany i znakowany czasem zapis działań wykonywanych przez podmioty (np. użytkowników systemu informatycznego) na obiektach (np. plikach) w systemie.
Audit Reduction Tools	------	**Narzędzia redukcji dziennika audytu**	Przetwarzanie zapisów dziennika audytu mające na celu zmniejszenie ilości zapisów tego dziennika w celu ułatwienia przeprowadzenia przez człowieka oceny wydarzeń odnotowanych w dzienniku. Przed przeglądem bezpieczeństwa takie działanie, usuwa z dziennika audytu wiele zapisów, które nie mają znaczenia dla bezpieczeństwa.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Audit Trail	------	**Ścieżka audytu**	Zapis powstały w wyniku rekonstrukcji, w zadanym przedziale czasu lub miejscach, działań wykonywanych w systemie przez określony podmiot.
Authenticate	------	**Ustalanie tożsamości**	Ustalenie tożsamości podmiotu (np. użytkownika, procesu lub urządzenia). Synonim: Uwierzytelnienie (*ang. Authentication*)
Authentication	------	**Uwierzytelnienie**	Proces weryfikacji tożsamości lub innych atrybutów zgłaszanych przez podmiot lub przejętych od podmiotu (użytkownika, procesu lub urządzenia) albo sprawdzenie źródła i integralności danych. Synonim: Ustalanie tożsamości (*ang. Authenticate*)
Authentication, Authorization, Accounting	**AAA**	**Uwierzytelnienie, autoryzacja, rozliczalność**	Patrz: • Uwierzytelnienie (*ang. Authentication*) • Autoryzacja (*ang. Authorization*) • Rozliczalność (*ang. Accounting*)

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Authenticator	------	**Wystawca uwierzytelnienia**	Środki używane do potwierdzenia tożsamości użytkownika, procesu lub urządzenia (np. hasło użytkownika lub token). Synonim: Token (*ang. Token*)
Authenticity	------	**Autentyczność**	Cecha bycia prawdziwym, możliwym do zweryfikowania i posiadania zaufania; pewność ważności transmisji, wiadomości lub inicjatora wiadomości. Patrz: Uwierzytelnienie (*ang. Authentication*).
Authorization	------	**Autoryzacja**	Przyznane użytkownikowi, procesowi lub urządzeniu zezwolenie na wykonywanie określonych czynności.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Authorization Boundary	------	**Granica autoryzacji**	Wszystkie elementy systemu informatycznego, które mają być dopuszczone do eksploatacji przez osobę zatwierdzającą, z wyłączeniem oddzielnie autoryzowanych systemów, do których podłączony jest ten system informatyczny. Synonim: • Granica systemu informatycznego (*ang. Information System Boundary*); • Granica autoryzacji bezpieczeństwa *(ang. Security Authorization Boundary*); • Granica systemu (ang. *System Boundary*).

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Authorization Package	------	**Pakiet autoryzacyjny**	Podstawowe informacje, które osoba autoryzująca wykorzystuje w celu ustalenia, czy udzielić autoryzacji na funkcjonowanie systemu informatycznego, lub dostarczanie określonych zestawów zabezpieczeń wspólnych. Pakiet autoryzacyjny zawiera co najmniej streszczenie, plan bezpieczeństwa systemu, plan ochrony prywatności, ocenę środków bezpieczeństwa, ocenę ochrony prywatności oraz wszelkie istotne plany i etapy działań.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Authorization to Operate	------	**Upoważnienie do działania**	Oficjalna decyzja zarządcza wydana przez osobę autoryzującą, zezwalająca na działanie systemu informatycznego i jednoznacznie akceptująca ryzyko działań organizacji (w tym misji, funkcji, wizerunku lub reputacji), majątku organizacji, osób, innych organizacji i Państwa w oparciu o wdrożenie uzgodnionego zestawu środków bezpieczeństwa i ochrony prywatności. Upoważnienie ma również zastosowanie do zabezpieczeń wspólnych dziedziczonych przez systemy informatyczne organizacji.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Authorization to Use	------	**Zezwolenie na użytkowanie**	Oficjalna decyzja zarządcza wydana przez osobę autoryzującą zezwolenie na użytkowanie systemu informatycznego, usług lub aplikacji w oparciu o informacje zawarte w istniejącym pakiecie autoryzacyjnym wygenerowanym przez inną organizację oraz jednoznacznie akceptująca ryzyko działań organizacji (w tym misji, funkcji, wizerunku lub reputacji), aktywów organizacji, osób, innych organizacji i Państwa w oparciu o wdrożenie uzgodnionego zestawu zabezpieczeń w systemie, usługach lub aplikacjach. *Uwaga:* Zezwolenie na korzystanie odnosi się zazwyczaj do współdzielonych i chmurowych systemów, usług i aplikacji i jest stosowane, gdy organizacja (zwana dalej "organizacją konsumencka") wybiera zaakceptowanie informacji w istniejącym pakiecie autoryzacyjnym wygenerowanym przez inną organizację (zwaną "dostawcą usług").

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Authorize Processing	------	**Autoryzowane przetwarzanie**	Patrz: • Akredytacja (*ang. Accreditation*) • Autoryzacja (*ang. Authorization*)
Authorizing Official	**AO**	**Osoba autoryzująca**	Osoba lub komórka organizacyjna upoważniona do formalnego przejęcia odpowiedzialności za prowadzenie systemu informatycznego na akceptowalnym poziomie ryzyka dla operacji organizacji (w tym misji, funkcji, wizerunku lub reputacji), aktywów organizacji lub osób fizycznych. Synonim: Organ akredytacyjny (*ang. Accrediting Authority)*
Authorizing Official Designated Representative	**AODR**	**Pełnomocnik osoby autoryzującej**	Osoba działająca w imieniu osoby autoryzującej w zakresie prowadzenia i koordynowania wymaganych czynności związanych z autoryzacją bezpieczeństwa lub autoryzacją prywatności.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Automated Response To Integrity Violations	------	**Automatyczna odpowiedź na naruszenia integralności**	Automatyczna implementacja określonych zabezpieczeń w systemach informatycznych obejmuje np. cofanie zmian, zatrzymywanie systemu informatycznego lub wyzwalanie alertów kontrolnych w przypadku nieautoryzowanych modyfikacji krytycznych plików bezpieczeństwa.
Automated Security Monitoring	------	**Zautomatyzowane monitorowanie bezpieczeństwa**	Stosowanie zautomatyzowanych procedur w celu zapewnienia, że nie dochodzi do obchodzenia środków bezpieczeństwa lub wykorzystywanie narzędzi do śledzenia działań podejmowanych przez osoby podejrzane o niewłaściwe wykorzystanie systemu informatycznego. Patrz: Strategia ciągłego monitorowania bezpieczeństwa informacji (*ang. Information Security Continuous Monitoring – ISCM*).

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Availability	------	**Dostępność**	Zapewnienie terminowego i niezawodnego dostępu do informacji i możliwość wykorzystania tej informacji.
Back Door	------	**Tylne drzwi**	Mechanizm programowy lub sprzętowy wprowadzony do systemu bez wiedzy i zgody właściciela lub dysponenta tego systemu, stosowany do nieuprawnionego dostępu do systemu.
Backup	------	**Kopia zapasowa**	Kopia danych i oprogramowania służąca w razie potrzeby do odtworzenia systemu.
Baselining	------	**Ustalanie poziomu bazowego**	Monitorowanie zasobów w celu określenia typowych wzorców wykorzystania, umożliwiających wykrycie znacznych odchyleń.
Basic Testing	------	**Podstawowe testy**	Metodologia testów, która zakłada brak wiedzy na temat wewnętrznej struktury i szczegółów realizacji przedmiotu oceny. Synonim: Testowanie czarnej skrzynki (*ang. Black Box Testing*)

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Bidirectional Authentication	------	**Uwierzytelnianie dwukierunkowe**	Polega na kolejnym lub jednoczesnym uwierzytelnieniu obu podmiotów, które są wzajemnie i naprzemiennie uwierzytelnianym oraz uwierzytelniającym.
Black Box Testing	------	**Testowanie czarnej skrzynki**	Patrz: Podstawowe testy (*ang. Basic Testing*)
Blended Attack	------	**Atak kombinowany**	Atak, w czasie którego podmiot atakujący dywersyfikuje metody i środki ataku.
Botnet	------	**Botnet**	Sieć składająca się z komputerów zainfekowanych oprogramowaniem złośliwym (tzw. zombi) wykonujących polecenia i działających na rzecz nieuprawnionej osoby, zwykle hakera.
Bring Your Own Device	**BYOD**	**Przynieś własne urządzenie**	Zwane także „przynieś własną technologię"; „przynieś własny telefon" i „przynieś swój osobisty komputer" - oznacza, że możesz korzystać z własnego urządzenia, a nie z obowiązku korzystania z oficjalnie dostarczonego urządzenia.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Buffer Overflow	**BOF**	**Przepełnienie bufora**	Zapisanie do bufora programu większej ilości informacji niż przewiduje jego rozmiar. W przypadku braku mechanizmów zabezpieczających przed takim zdarzeniem dochodzi do nadpisania kodu programu znajdującego się poza obszarem pamięci zarezerwowanej na bufor, co może prowadzić do umieszczenia w programie kodu złośliwego i jego wykonania.
Business Continuity Plan	**BCP**	**Plan ciągłości działania**	Dokumentacja zawierająca zawczasu przygotowany zestaw instrukcji i procedur, które opisują jak będą realizowane zadania organizacji podczas znacznych zakłóceń i jak przywrócić stan sprzed zakłócenia.
Business Impact Analysis	**BIA**	**Analiza wpływu na działalność**	Analiza wymagań, funkcji i współzależności w systemie informatycznym, wykorzystywanych do scharakteryzowania wymagań i priorytetów systemu awaryjnego w przypadku znacznego zakłócenia.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Call Back	------	**Połączenie zwrotne**	Procedura identyfikacji i uwierzytelniania zdalnego terminala systemu informatycznego polegająca na przerwaniu połączenia przychodzącego i nawiązaniu połączenia z systemem wywołującym przez terminal wywoływany z wykorzystaniem znanego adresu systemu wywołującego.
Capability, Manage And Assess Risk	------	**Zdolność, zarządzanie oraz szacowanie ryzyka**	Patrz: Zarządzanie ryzykiem (*ang. Risk Management*)
Captive Portal	------	**Portale uwierzytelniania**	Specjalna strona logowania do sieci WiFi spersonalizowana przez firmę, która jest właścicielem tej sieci. Widoczna zaraz po połączeniu się z siecią, zanim jednak będzie możliwość wyświetlenia konkretnej strony WWW.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Center for Education and Research in Information Assurance and Security	**CERIAS**	**Centrum Badań i Edukacji w Zakresie Gwarantowania Wiarygodności i Bezpieczeństwa Informacji**	Patrz: https://www.cerias.purdue.edu/
Central Management	------	**Centralne zarządzanie**	Obejmuje planowanie, wdrażanie, ocenę, autoryzację i monitorowanie zdefiniowanych przez organizację zarządzanych środków bezpieczeństwa w zakresie usuwania wad / niedociągnięć systemu.
CERT Coordination Center	**CERT®/CC**	**Centrum koordynacji CERT**	Patrz: https://www.sei.cmu.edu/about/divisions/cert/index.cfm

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Certification	------	**Certyfikacja**	Kompleksowa ocena zarządzania, operacyjnych i technicznych środków bezpieczeństwa w systemie informatycznym na zgodność z przyjętymi normatywami, dokonana w celu wsparcia akredytacji bezpieczeństwa, określenia zakresu prawidłowego wdrożenia zabezpieczeń, działania zgodnego z przeznaczeniem i osiągnięcia pożądanego rezultatu w odniesieniu do spełnienia wymogów bezpieczeństwa dla systemu.
Certification Agent	------	**Organ certyfikujący**	Osoba, jednostka lub organizacja odpowiedzialna za przeprowadzenie certyfikacji bezpieczeństwa.
Certification and Accreditation	**C&A**	**Certyfikacja i Akredytacja**	Patrz: • Certyfikacja (*ang. Certification*) • Akredytacja (*ang. Accreditation*)

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Chief Information Officer	**CIO**	------	Kluczowa osoba w jednostce organizacyjnej odpowiedzialna za technologie informacyjne, zwykle członek kierownictwa jednostki organizacyjnej.
Chief Information Security Officer	**CISO**	------	Patrz: *SAISO – ang. Senior Agency Information Security Officer*
Chief Privacy Officer	**CPO**	**Inspektor ochrony danych**	Pracownik organizacji / urzędnik wyższego szczebla, wyznaczony przez kierownika jednostki organizacyjnej, ponoszący odpowiedzialność za: ochronę danych i prywatność w całej organizacji, w tym za wdrażanie ochrony prywatności; zgodność z przepisami ustawowymi, wykonawczymi i politykami dotyczącymi prywatności; zarządzanie ryzykiem związanym z prywatnością w organizacji; oraz centralną rolę w kształtowaniu polityki w opracowywaniu i ocenie przez organizację wniosków legislacyjnych, regulacyjnych i innych propozycji politycznych. Synonim: SAOP - ang. *Senior Agency Official for Privacy*

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Chief Security Officer	**CSO**	------	Wyższe stanowisko kierownicze ds. bezpieczeństwa informacji
Clearing	------	**Czyszczenie danych**	Usuwanie danych z systemu informatycznego, pamięci masowej i urządzeń peryferyjnych, w taki sposób, że dane te nie mogą być zrekonstruowana z wykorzystaniem narzędzi dostępnych w systemie, jednakże dane te mogą być zrekonstruowane z wykorzystaniem metod laboratoryjnych.
Closed Security Environment	------	**Bezpieczne środowisko**	Środowisko, w którym zapewnione jest zabezpieczenie aplikacji i sprzętu przed wprowadzeniem oprogramowania złośliwego podczas całego cyklu życiowego przetwarzanych informacji. Bezpieczne środowisko obejmuje dewelopera systemu oraz operatorów i personel utrzymania, posiadających odpowiednie poświadczenie bezpieczeństwa osobowego, uprawnienia i możliwość sterowania konfiguracją.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Cloud Access	------	**Dostęp do usług chmurowych**	Połączenie lub uzyskanie dostępu do systemu usług w chmurze.
Cloud Auditor	------	**Audytor usług chmurowych**	Osoba lub organizacja, która może przeprowadzić niezależną ocenę usług w chmurze, operacji systemu informacyjnego, wydajności i bezpieczeństwa implementacji chmury.
Cloud Broker	------	**Broker usług chmurowych**	Podmiot, który zarządza wykorzystaniem, wydajnością i dostarczaniem usług w chmurze oraz negocjuje relacje między dostawcami, a odbiorcami usług chmurowych.
Cloud Carrier	------	**Operator usług chmurowych**	Pośrednik, który zapewnia usługi telekomunikacyjne i transportowe usług w chmurze od dostawców do odbiorców usług chmurowych.

Cloud Computing	------	**Przetwarzanie w chmurze**	Model dostępu na żądanie poprzez sieć do współdzielonych usług lub zasobów, które mogą być niezwłocznie dostarczone użytkownikowi przy minimalnym zaangażowaniu usługodawcy. Pozwala on użytkownikom na dostęp do zaawansowanych technologicznie usług lub zasobów poprzez sieć bez dokładnej znajomości tej technologii, wiedzy eksperckiej lub konieczności zabezpieczenia infrastruktury technologicznej wspierającej te usługi. Model chmurowy charakteryzuje się pięcioma podstawowymi cechami: samoobsługą na żądanie; dostępem do usług poprzez sieć; brakiem zależności od fizycznej lokalizacji zasobów; niezwłoczną elastycznością (skalowalnością); mierzalnością użycia usługi. Model chmurowy wyróżnia trzy rodzaje dostawy usług: • oprogramowanie jako usługa (Software as a Service – SaaS); • platforma jako usługa (Platform as a Service - PaaS);

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
			• Infrastruktura jako usługa (Infrastructure as a Service – IaaS), oraz cztery rodzaje podejścia biznesowego: chmura prywatna; chmura wspólnotowa; chmura publiczna; chmura hybrydowa. Model chmurowy może też dostarczać usług z zakresu bezpieczeństwa.
Cloud Consumer	------	**Odbiorca usług chmurowych**	Osoba lub organizacja, która utrzymuje relacje biznesowe z dostawcami usług chmurowych i korzysta z usług oferowanych przez dostawców.
Cloud Distribution	------	**Dystrybucja usług chmurowych**	Proces transportu danych w chmurze między dostawcami i odbiorcami usług chmurowych.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Cloud Infrastructure as a Service	**IaaS**	**Infrastruktura jako usługa**	Infrastruktura jako usługa - model usługi chmurowej zapewniający infrastrukturę chmury, na której odbiorca usług chmurowych jest w stanie wdrożyć i uruchomić dowolne oprogramowanie (systemy operacyjne i aplikacje), jednak nie zarządza ani nie kontroluje infrastruktury chmury, z wyjątkiem kontroli nad systemami operacyjnymi, pamięcią masową i wdrożonymi aplikacjami oraz, ewentualnie, ograniczonej kontroli nad wybranymi komponentami sieciowymi (np. zapór sieciowych).

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Cloud Platform as a Service	**PaaS**	**Platforma jako usługa**	Platforma jako usługa - model usługi chmurowej umożliwiający odbiorcy usług chmurowych wdrożenie na infrastrukturze chmury aplikacji stworzonych przez siebie lub nabytych, które zostały przygotowane przy użyciu języków programowania, bibliotek, usług i narzędzi obsługiwanych przez dostawcę, w przypadku której odbiorca usług nie zarządza ani nie kontroluje infrastruktury chmury, w tym sieci, serwerów, systemów operacyjnych oraz pamięci masowych, ale ma kontrolę nad wdrożonymi aplikacjami i ewentualnie, nad ustawieniami konfiguracji dla środowiska udostępnienia aplikacji.
Cloud Provider	------	**Dostawca usług chmurowych**	Podmiot odpowiedzialny za udostępnianie usługi zainteresowanym współuczestnikom usług chmurowych.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Cloud Service Consumer Or Customer	------	**Kontrahent usług chmury obliczeniowej**	Jednostka (osoba lub organizacja), która uczestniczy w transakcji, procesie lub wykonuje określone zadania w chmurze obliczeniowej. W tym przypadku: Odbiorca usług chmurowych, Dostawca usług chmurowych, Pośrednik biznesowy / techniczny (Broker) usług chmurowych, Operator usług chmurowych, Audytor usług chmurowych.
Cloud Service Deployment	------	**Model usług chmurowych**	Wszystkie działania i aranżacje mające na celu udostępnianie usług w chmurze. Model chmurowy wyróżnia trzy rodzaje dostawy usług: oprogramowanie jako usługa (Software as a Service – SaaS); platforma jako usługa (Platform as a Service - PaaS); Infrastruktura jako usługa (Infrastructure as a Service – IaaS).

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Cloud Service Management	------	**Zarządzanie Usługami w Chmurze**	Zarządzanie usługami w chmurze obejmuje wszystkie funkcje związane z zapewnieniem niezbędnych do administrowania i funkcjonowania usług wymaganych lub oferowanych odbiorcom usług chmurowych.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Cloud Software as a Service	**SaaS**	**Software jako usługa**	Oprogramowanie jako usługa - model usługi chmurowej umożliwiający odbiorcy usług chmurowych wykorzystanie aplikacji uruchomionych na infrastrukturze chmury dostarczanej przez dostawcę usług chmurowych, dostępnych na różnych urządzeniach klienckich za pośrednictwem np. przeglądarki internetowej lub klienta aplikacji oraz w przypadku której odbiorca usług nie zarządza ani nie kontroluje infrastruktury chmury, w tym sieci, serwerów, systemów operacyjnych, pamięci masowej, a nawet parametrów konfiguracyjnych aplikacji, z wyjątkiem ograniczonych ustawień konfiguracji aplikacji specyficznych dla użytkownika.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Cold Site	------	**Zimna rezerwa (zapasowe miejsce pracy)**	1. Miejsce pracy, które nie jest wykorzystywane do realizacji bieżącej działalności i które może być uruchomione w stosunkowo krótkim czasie, takim jak dzień lub dwa. Miejsce takie posiada podstawowe wyposażenie (łącza telekomunikacyjne, meble biurowe, zasilania). Niekiedy miejsce takie wyposażone jest także w stacje robocze oraz pomieszczenie na serwerownię. 2. Zapasowy obiekt posiadający niezbędną infrastrukturę do eksploatacji systemu informatycznego, ale niewyposażony w sprzęt informatycznego. Obiekt jest gotowy na przyjęcie niezbędnego zamiennego sprzętu informatycznego na wypadek, gdyby użytkownik musiał przenieść się z głównej lokalizacji systemu informatycznego do innego obiektu.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Commercial Off-The-Shelf	**COTS**	**Produkt komercyjny**	Gotowy produkt (oprogramowanie i sprzęt) dostępny ze źródeł komercyjnych. Jest również określany, jako produkt z półki sklepowej (off-the-shelf).
Committee on National Security Systems	**CNSS**	**Komisja krajowych systemów bezpieczeństwa**	Organizacja międzyresortowa w USA ustanawiająca politykę bezpieczeństwa krajowych systemów bezpieczeństwa USA. Patrz: https://www.cnss.gov/cnss/
Committee on National Security Systems Instruction	**CNSSI**	------	Instrukcje wydawane przez CNSS.
Common Control	------	**Zabezpieczenie wspólne**	Środki bezpieczeństwa lub prywatności, która są wspólne dla kilku systemów informatycznych organizacji. Patrz: • Dziedziczenie środków bezpieczeństwa (ang. *Security Control Inheritance*) • Dziedziczenie zabezpieczeń prywatności (*ang. Privacy Control Inheritance*).

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Common Control Provider	------	**Dostawca zabezpieczeń wspólnych**	Urzędnik organizacyjny lub podmiot odpowiedzialny za opracowywanie, wdrażanie, ocenę i monitorowanie wspólnych zabezpieczeń (tj. środków bezpieczeństwa i ochrony prywatności dziedziczonych przez systemy informatyczne).
Common Security Controls	------	**Zabezpieczenia ogólne systemu**	Zabezpieczenie, która może być stosowane w kilku systemach informatycznych organizacji, mające następujące właściwości: (i) rozwój, wdrażanie i ocena zabezpieczeń mogą być przypisane do odpowiedzialnych za system stanowisk organizacyjnych (innych niż właściciel systemu informacyjnego); oraz (ii) wyniki oceny zabezpieczeń mogą być wykorzystane do wspierania procesów certyfikacji i akredytacji bezpieczeństwa systemu informatycznego organizacji, w przypadku, gdy zabezpieczenia takie zostały zastosowane.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Community Cloud	------	**Chmura wspólnotowa**	Sposób wdrażania chmury obliczeniowej, w którym infrastruktura jest przeznaczona do wyłącznego użytku przez określoną grupę organizacji mających wspólne założenia (m.in. misję, wymagania bezpieczeństwa, politykę, zgodność z regulacjami), może być własnością jednej lub więcej organizacji wchodzącej w skład grupy, strony trzeciej lub ich kombinacji bądź może być przez niezarządzana i obsługiwana i jest zainstalowana w siedzibie organizacji lub poza nią.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Compensating Security Controls	------	**Zabezpieczenia kompensacyjne**	Zabezpieczenia kompensacyjne to zabezpieczenia zarządzania, operacyjne lub techniczne, stosowane przez organizację zamiast zalecanych zabezpieczeń bazowych dla *Niskich*, *Umiarkowanych* lub *Wysokich* poziomów wpływu zakłócenia opisanych w NSC 800-53, które zapewniają równoważną lub porównywalną ochronę systemu informatycznego, jak zabezpieczenia bazowe.
Completely Automated Public Turing test to tell Computers and Humans Apart	**CAPTCHA**	------	Rodzaj techniki stosowanej jako zabezpieczenie na stronach WWW, celem której jest dopuszczenie do przesłania danych tylko wypełnionych przez człowieka.
Comprehensive Testing	------	**Testy kompleksowe**	Metodologia testu, która zakłada wyraźną i istotną wiedzę na temat wewnętrznej struktury i szczegółów implementacji obiektu oceny. Synonim: Testowanie Białej Skrzynki (*ang. White Box Testing*).

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Compromise	------	**Naruszenie zasad ochrony / kompromitacja**	Ujawnienie informacji nieuprawnionym osobom lub naruszenie zasad zapisanych w polityce bezpieczeństwa, które może spowodować ujawnienie informacji nieuprawnionym osobom.
Compromising Emanations	------	**Emisja ujawniająca**	Promieniowanie ujawniające (nazywane też emisją ujawniającą) to niepożądana emisja elektromagnetyczna lub akustyczna urządzeń przetwarzających lub transmitujących informację, której sygnał jest skorelowany z informacją użyteczną i może być wykorzystany do jej odtworzenia.
Computer	------	**Komputer**	Urządzenie, które przetwarza informacje w postaci danych cyfrowych na podstawie programu lub sekwencji instrukcji dotyczących sposobu przetwarzania tych danych.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Computer Abuse	------	**Nadużycie komputerowe**	Termin określający zachowania użytkowników Internetu sprzeczne z prawem, dobrymi obyczajami, kulturą i netykietą.
Computer Forensics	------	**Informatyka śledcza**	Gałąź nauk sądowych, której celem jest dostarczanie cyfrowych środków dowodowych popełnionych przestępstw lub nadużyć, a także odtworzenie stanu poprzedniego w celu ustalenia motywów działania sprawcy. Jej zadaniami są: zbieranie, odzyskiwanie, analiza oraz prezentacja, w formie specjalistycznego raportu, danych cyfrowych znajdujących się na różnego rodzaju nośnikach komputerowych. Efektem działań specjalistów informatyki śledczej są dane elektroniczne przygotowane w sposób spełniający kryteria dowodowe zgodnie z obowiązującymi w danym kraju regulacjami prawnymi.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Computer Incident Response Capability	**CIRC**	**Zdolność do reagowania na incydenty komputerowe**	Wzmożone działania w zakresie bezpieczeństwa komputerowego, znane jako zdolność do reagowania na incydenty komputerowe, mają na celu przede wszystkim szybkie i skuteczne reagowanie na incydenty związane z bezpieczeństwem komputerowym. Działania CSIRC zapewniają organizacjom scentralizowane i efektywne kosztowo podejście do obsługi incydentów związanych z bezpieczeństwem komputerowym, tak aby umożliwić skuteczne zapobieganie i rozwiązywanie przyszłych problemów.
Computer Incident Response Center	**CIRC**	**Centrum reagowania na incydenty komputerowe**	Głównym celem jest zapewnienie systematycznego reagowania na zagrożenia i incydenty związane z bezpieczeństwem komputerowym.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Computer Incident Response Team	**CIRT**	**Zespół reagowania na incydenty komputerowe**	Grupa osób składająca się z analityków bezpieczeństwa zorganizowana w celu opracowania, rekomendowania i koordynowania działań mających na celu wykrywanie, powstrzymywanie i zwalczanie skutków wynikających z incydentów bezpieczeństwa komputerowego, a także pozyskanie informacji na temat istoty ataków. Z zasady CIRT/CSIRT/CERT nie oddziałuje bezpośrednio na konfigurację atakowanego systemu.
Computer Network Attack	**CNA**	**Atak poprzez sieć komputerową**	Działania podejmowane z wykorzystaniem sieci komputerowych w celu zakłócenia działania, uniemożliwienia dostępu, uszkodzenie lub zniszczenia informacji znajdujących się w systemach informatycznych lub zakłócenia działania samych sieci.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Computer Network Defense	**CND**	**Obrona sieci komputerowej**	Działania podejmowane w celu obrony przed niedozwolonymi działaniami w sieciach komputerowych. CND obejmuje monitorowanie, wykrywanie, analizy, a także przeciwdziałanie niedozwolonym działaniom oraz przywrócenia możliwości poprawnego działania systemu.
Computer Network Operations	**CNO**	**Operacje sieci komputerowych**	Do CNO zalicza się ataki na sieci komputerowe, obronę sieci komputerowych i pozyskiwanie informacji z sieci.
Computer Security	**COMPUSEC**	**Bezpieczeństwa komputerowe**	Działania i zabezpieczenia zapewniające poufność, integralność i dostępność informacji przetwarzanych i przechowywanych przez komputer (w tym sprzęt, aplikacje, oprogramowanie układowe, dane informacyjne i telekomunikacyjne). Termin został zastąpiony terminem " cyberbezpieczeństwo".

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Computer Security Incident	------	**Incydent bezpieczeństwa informatycznego**	Patrz: • Incydent (*ang. Incident*) • Zdarzenie((*ang. Event*) • Zdarzenia istotne dla bezpieczeństwa (*ang. Security-Relevant Event*) • Włamanie (*ang. Intrusion*)
Computer Security Incident Response Capability	**CSIRC**	**Zdolność reagowania na incydenty bezpieczeństwa komputerowego**	------
Computer Security Subsystem	------	**Podsystem bezpieczeństwa informatycznego**	Sprzęt i oprogramowanie przeznaczone do zapewnienia funkcjonalności bezpieczeństwa informatycznego.
Computer Security Incident Response Team	**CSIRT**	**Zespół reagowania na incydenty bezpieczeństwa komputerowego**	Ustawa o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa ustanowiła trzy zespoły reagowania na incydenty bezpieczeństwa komputerowego: CSIRT NASK, CSIRT GOV oraz CSIRT MON. Każdy z CSIRT odpowiedzialny jest za koordynację incydentów zgłaszanych przez przyporządkowane zgodnie z ustawą podmioty.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Computing Environment	------	**Środowisko obliczeniowe (informatyczne)**	Stacja robocza lub serwer wraz z systemem operacyjnym, urządzeniami zewnętrznymi i aplikacjami.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Concept of Operations	**CONOPS**	**Koncepcja działań operacyjnych**	Skupiony na bezpieczeństwie opis systemu, jego polityk operacyjnych, klas użytkowników, interakcji pomiędzy systemem, a jego użytkownikami oraz udziału systemu w misji operacyjnej. Uwaga 1: Koncepcja bezpieczeństwa operacji może dotyczyć bezpieczeństwa dla innych koncepcji cyklu życia związanych z wdrażanym systemem. Obejmują one, na przykład, koncepcje utrzymania, logistyki, konserwacji i szkolenia. Uwaga 2: Koncepcja bezpieczeństwa operacji nie jest tożsama z koncepcją funkcji bezpieczeństwa. Koncepcja funkcji bezpieczeństwa odnosi się do filozofii projektowania systemu i ma na celu uzyskanie systemu, który może być użytkowany w sposób bezpieczny i godny zaufania. Koncepcja bezpieczeństwa operacji musi być spójna z koncepcją funkcji bezpieczeństwa.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Confidentiality	------	**Poufność**	Zapewnienie stosowania zatwierdzonych ograniczeń w zakresie ujawniania i dostępu do informacji, w tym środków ochrony prywatności i informacji osobistych.
Configuration Control	------	**Zabezpieczenia konfiguracyjne**	Proces modyfikacji sprzętu, firmware, oprogramowania i jej dokumentowania w celu zabezpieczenia systemu informatycznego przed niewłaściwymi modyfikacjami przed, w trakcie i po wdrożeniu systemu (hardening).
Configuration Management	------	**Zarządzanie konfiguracją**	Zbiór działań ukierunkowanych na ustanowienie i utrzymanie integralności produktów i systemów informatycznych, poprzez kontrolę procesów inicjowania, zmiany i monitorowania konfiguracji tych produktów i systemów w całym cyklu życia systemu.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Configuration Settings	------	**Ustawienia konfiguracyjne**	Zestaw parametrów, które mogą być zmieniane w sprzęcie, aplikacjach lub oprogramowaniu układowym, które mają wpływ na bezpieczeństwo i/lub funkcjonalność systemu.
Contamination	------	**Skażenie**	Rodzaj incydentu polegający na przypisaniu danej informacji innej kategorii klasyfikacyjnej niejawności niż wymagana, w szczególności przypisanie kategorii niższej. Patrz: Przeciek (*ang. Spillage*)
Content Delivery Networks	**CDN**	**Sieci dostarczania treści**	Przechowują treści i pliki w celu poprawy wydajności i kosztów dostarczania treści dla systemów internetowych.
Contingency Planning	**CP**	**Planowanie awaryjne**	Patrz: Plan awaryjny systemu informatycznego (*ang. Information System Contingency Plan*)

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Continuity Of Operations Plan	**COOP**	**Plan kontynuacji operacji**	Z góry określony zestaw instrukcji i procedur opisujących, w jaki sposób najważniejsze funkcje organizacji zostaną utrzymane w okresie od 12 godzin do 30 dni po wystąpieniu zakłócenia lub katastrofy, do momentu powrotu do normalnego działania.
Continuous Diagnostics and Mitigation	**CDM**	------	Patrz: https://us-cert.cisa.gov/cdm/home

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Continuous Monitoring	------	**Ciągłe monitorowanie**	Proces stosowany do bieżącego utrzymywania poziomu bezpieczeństwa w jednym lub wielu systemach informatycznych lub całych zestawów takich systemów, od których zależy realizacja celów danej organizacji. Proces ten obejmuje: budowę strategii regularnej oceny wybranych zabezpieczeń / metryk; rejestrowanie i ocenę odpowiednich zdarzeń i wydajności systemu podczas tych zdarzeń; rejestrowanie zmian zabezpieczeń lub zmian wpływających na ryzyko; informowanie czynników decyzyjnych w organizacji o bieżącym stanie poziomu bezpieczeństwa.
Continuous Monitoring Program	------	**Program ciągłego monitorowania**	Program opracowany w celu uzyskiwania informacji zgodnych z ustalonymi wcześniej wskaźnikami, wykorzystujący informacje udostępnione przez wdrożone środki bezpieczeństwa.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Control Assessment	------	**Ocena zabezpieczeń**	Patrz: Ocena środków bezpieczeństwa (ang. *Security Control Assessment*)
Control Effectiveness	------	**Skuteczność zabezpieczeń**	Miara tego, czy dane zabezpieczenie przyczynia się do zmniejszenia ryzyka w zakresie bezpieczeństwa informacji lub zagrożenia prywatności.
Control Enhancement	------	**Zabezpieczenie rozszerzone**	Wzmocnienie zabezpieczenia w celu wbudowania dodatkowych, lecz powiązanych funkcji zabezpieczających; zwiększenie siły zabezpieczenia; lub podniesienie wiarygodności zabezpieczenia.
Controlled Access Area	------	**Obszar kontrolowanego dostępu**	Fizyczny obszar (np. budynek, pokój itp.), do którego nieograniczony dostęp ma tylko upoważniony personel. Inny personel może przebywać w tym obszarze tylko w obecności upoważnionego pracownika lub pod stałym nadzorem.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Controlled Area	------	**Obszar nadzorowany**	Każdy obszar (fizyczny lub wirtualny), w odniesieniu do którego organizacja ma przekonanie, że w obszarze tym zastosowano wystarczające zabezpieczenia fizyczne i logiczne spełniające wymagania ochrony informacji.
Controlled Interface	------	**Interfejs nadzorowany**	Połączenie pomiędzy systemami lub podsystemami z zainstalowanymi mechanizmami, które wymuszają realizację zasad polityki bezpieczeństwa i sterują przepływem informacji pomiędzy tymi systemami lub podsystemami.
Controlled Unclassified Information	**CUI**	**Nadzorowane informacje jawne**	Informacje jawne, które wymagają stosowania środków bezpieczeństwa i/lub zabezpieczeń przed utratą dostępności i integralności,
Cookie	------	**Ciasteczko**	Dane wymieniane pomiędzy serwerem HTTP i przeglądarką internetową (klientem serwera), przechowywane po stronie klienta i używane w celu świadczenia usług serwera.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Countermeasures	------	**Środki przeciwdziałania**	Działania, urządzenia, procedury, techniki lub inne środki zmniejszające podatność systemu informatycznego na zagrożenia. Patrz: • Zabezpieczenia (*ang. Security Controls)* • Środki bezpieczeństwa (*ang. Safeguards)*
Coverage	------	**Zakres stosowania / Atrybut zasięgu**	Atrybut związany z metodą oceny, który odnosi się do zakresu lub zasięgu oceny obiektów podlegających oszacowaniu (np. typy obiektów podlegających ocenie oraz liczba obiektów podlegających ocenie według typu). Wartości dla atrybutu pokrycia, hierarchicznie od mniejszego pokrycia do większego pokrycia, są podstawowe, szczegółowe i kompleksowe.
Credential	------	**Poświadczenie**	Informacje używane do weryfikacji czyjejś tożsamości, takie jak hasło, token lub certyfikat.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Credential Stuffing	------	**Atak typu „credential stuffing”**	Wykorzystuje tendencję ludzi do ponownego użycia kombinacji nazwy użytkownika i hasła. W tym miejscu atakujący oszukańczo uzyskują prawidłowe kombinacje dla jednej witryny, a następnie używają ich w innych witrynach, aby spróbować uzyskać dostęp do kont. Każda witryna, która wymaga logowania online, jest potencjalnie podatna na zagrożenia.
Critical Infrastructure	------	**Infrastruktura krytyczna**	Systemy oraz wchodzące w ich skład powiązane ze sobą funkcjonalnie obiekty, w tym obiekty budowlane, urządzenia, instalacje, usługi kluczowe dla bezpieczeństwa państwa i jego obywateli oraz służące zapewnieniu sprawnego funkcjonowania organów administracji publicznej, a także instytucji i przedsiębiorców.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Critical Infrastructure And Key Resources	**CIKR**	**Infrastruktura krytyczna i zasoby kluczowe**	Elementy infrastruktury krajowej, które uważa za istotne, ponieważ ich utrata miałaby wyniszczający wpływ na bezpieczeństwo, ochronę, ekonomię lub zdrowie w Państwie
Critical Infrastructure Protection	**CIP**	**Ochrona infrastruktury krytycznej**	Zapewnia zasady i procedury ochrony krajowych elementów infrastruktury krytycznej, zgodnie z definicją w krajowym planie ochrony infrastruktury.
Cross-Site Scripting	**XSS**	**------**	Sposób ataku na serwis WWW polegający na osadzeniu w treści atakowanej strony kodu (zazwyczaj JavaScript), który wyświetlony innym użytkownikom może doprowadzić do wykonania przez nich niepożądanych akcji. Skrypt umieszczony w zaatakowanej stronie może obejść niektóre mechanizmy kontroli dostępu do danych użytkownika.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Customer Relationship Management	**CRM**	**System Zarządzania Relacjami z Klientami**	System informatyczny, który automatyzuje i wspomaga procesy na styku klient-organizacja w zakresie pozyskania oraz utrzymania (obsługi) klienta, czyli system wspomagający pracę działów: marketingu, sprzedaży, obsługi klienta, zarządu.
Cyber Attack	------	**Cyberatak**	Atak dokonany przez cyberprzestrzeń, którego celem są podmioty wykorzystujące cyberprzestrzeń, z zamiarem uszkodzenia, zablokowania dostępu, zniszczenia lub złośliwego przejęcia środowiska obliczeniowego albo naruszenia integralności danych lub przechwycenia informacji.
Cyber Incident	------	**Cyberincydent**	Działania podejmowane przez użytkownika sieci komputerowej, których rezultatem jest rzeczywisty lub potencjalny niekorzystny wpływ na system informatyczny lub na informacje przetwarzane w tym systemie. Patrz: Incydent (*ang. Incident*).

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Cyber Threat	------	**Cyberzagrożenie**	Patrz: Zagrożenie (*ang. Threat*)
Cyber-physical System	**CPS**	**System cyberfizyczny**	1. System składający się z zaprojektowanych, współdziałających ze sobą elementów fizycznych i obliczeniowych sieci. 2. Współdziałające ze sobą komponenty cyfrowe, analogowe, fizyczne i ludzkie, zaprojektowane do działania poprzez zintegrowaną fizykę i logikę.
Cybersecurity	------	**Cyberbezpieczeństwo**	Zapobieganie naruszeniom, ochrona i odtwarzanie systemów komputerowych, systemów łączności elektronicznej, usług łączności elektronicznej, łączności przewodowej i łączności elektronicznej, w tym informacji w nich zawartych, w celu zapewnienia ich dostępności, integralności, uwierzytelniania, poufności i niezaprzeczalności.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Cybersecurity Framework	**CSF**	**Ramy cyberbezpieczeństwa**	Oparte na analizie ryzyka podejście do ograniczania ryzyka związanego z cyberbezpieczeństwem, składające się z trzech części: Rdzenia Ram Cyberbezpieczeństwa, Profili Ram Cyberbezpieczeństwa oraz Ramowych Wariantów Wdrażania Cyberbezpieczeństwa.
Cybersecurity Framework Function	------	**Funkcja ram cyberbezpieczeństwa**	Jeden z głównych elementów Ram Cyberbezpieczeństwa. Funkcje zapewniają najwyższy poziom struktury organizowania podstawowych działań w zakresie cyberbezpieczeństwa w podziale na kategorie i podkategorie. Pięć funkcji CSF to: identyfikuj (ang. Identify), chroń (*ang. Protect*), wykrywaj (*ang. Detect*), reaguj (*ang. Respond*) i odzyskuj (*ang. Recover*).

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Cyberspace	------	**Cyberprzestrzeń**	Globalna publiczna przestrzeń w środowisku informacyjnym składającym się z sieci niezależnych infrastruktur systemów informatycznych, włączając w to Internet, sieci telekomunikacyjne, systemy komputerowe oraz komputery i sterowniki o zastosowaniach wbudowanych.
Data	------	**Dane**	Cyfrowa reprezentacja informacji.
Data Integrity	------	**Integralność danych**	Atrybut danych lub ich zbioru zaświadczający, że dane nie zostały zmienione w sposób nieautoryzowany lub przypadkowy. Synonim: Integralność (*ang. Integrity*)
Data Origin Authentication	------	**Uwierzytelnienie autentyczności danych**	Proces weryfikujący, że źródło pochodzenia danych jest takie jak deklarowane i że dane nie zostały zmodyfikowane.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Data Security	------	**Bezpieczeństwo danych**	Uzasadnione (np. analizą ryzyka i metodami postępowania z ryzykiem) zaufanie podmiotu, że nie zostaną poniesione potencjalne straty wynikające z niepożądanego (przypadkowego lub świadomego): ujawnienia, modyfikacji, zniszczenia, uniemożliwienia przetwarzania, informacji przechowywanej, przetwarzanej i przesyłanej w systemie informatycznym.
Data Spillage	------	**Wyciek danych**	Patrz: Wyciek (*ang. Spillage*)
Degauss	------	**Demagnetyzacja**	Procedura usuwania zapisu magnetycznego w wyniku poddania nośnika oddziaływaniu silnego pola magnetycznego.
Deleted File	------	**Plik usunięty**	Plik, który został usunięty logicznie, ale niekoniecznie fizycznie, z systemu plików, być może w celu pozbycia się obciążającego dowodu. Logiczne usunięcie pliku nie wyklucza możliwości odzyskania jego zawartości w całości lub w części.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Demilitarized Zone	**DMZ**	**Strefa zdemilitaryzowana**	Segment w topologii sieci, który jest logicznie położony między sieciami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Celem strefy DMZ jest egzekwowanie zasad ochrony informacji w zakresie wymiany pomiędzy siecią lokalną i zewnętrzną oraz zapewnienie zewnętrznym, niezaufanym źródłom ograniczonego dostępu do informacji podlegających udostępnianiu, przy jednoczesnym zabezpieczeniu sieci wewnętrznych przed atakami z zewnątrz.
Denial Of Service	**DoS**	**Odmowa świadczenia usługi**	Nazwa ataku, którego wynikiem jest uniemożliwienie lub znaczne spowolnienie dostępu do zasobów uprawnionym podmiotom

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Derived requirements	------	**Wymagania domyślne**	Wymóg, który jest domniemany lub przekształcony z wymogu wyższego poziomu. *Uwaga 1*: Nie można oceniać domniemanych wymagań, ponieważ nie są one zawarte w żadnym punkcie odniesienia wymagań. Dekompozycja wymagań w całym procesie inżynieryjnym sprawia, że wymagania domyślne są jednoznaczne, co pozwala na ich określenie i ujęcie w odpowiednich zestawach minimalnych (bazowych) oraz na określenie związanych z nimi kryteriów oceny. *Uwaga 2:* Wymaganie domyślne musi wynikać z co najmniej jednego wymogu wyższego rzędu.
Detect (CSF function)	------	**Wykrywaj (funkcja ram cyberbezpieczeństwa)**	Opracowanie i wdrożenie odpowiednich działań mających na celu stwierdzenie wystąpienia zdarzenia związanego z cyberbezpieczeństwem.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Developer	------	**Deweloper**	Termin ogólny, który obejmuje programistów lub producentów systemów, komponentów systemów lub usług systemowych; integratorów systemów; sprzedawców i odsprzedawców produktów (reselerów). Rozwój systemów, komponentów lub usług może odbywać się wewnętrznie w ramach organizacji lub za pośrednictwem podmiotów zewnętrznych.
Digital Signal	**DS**	**Sygnał cyfrowy**	Sygnał, którego dziedzina i zbiór wartości są dyskretne
Digital Video Disc	**DVD**	**Cyfrowy dysk uniwersalny / płyta kompaktowa**	Informatyczny optyczny nośnik danych lub standard zapisu danych na optycznym nośniku danych.
Digital Video Disc - Read-Only Memory	**DVD-ROM**	**Cyfrowy Dysk Uniwersalny / Płyta Kompaktowa typu tylko do odczytu**	Płyta kompaktowa tylko do odczytu.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Digital Video Disc - Rewritable	**DVD-R; DVD-R DL; DVD-RW; DVD+R; DVD+R DL; DVD-RAM**	**Cyfrowy dysk uniwersalny / płyta kompaktowa**	Płyta kompaktowa umożliwiająca wielokrotny zapis i kasowanie.
Direct Access Storage Device	**DASD**	**Pamięć zewnętrzna z dostępem bezpośrednim**	Zewnętrzne urządzenie magazynujące bezpośredniego dostępu.
Disaster Recovery Plan	**DRP**	**Plan odtworzenia po katastrofie**	Z góry określony plan odzyskiwania jednego lub większej liczby systemów informatycznych w zapasowym obiekcie w odpowiedzi na poważną awarię sprzętu lub oprogramowania lub zniszczenie urządzeń. Patrz: Plan Ciągłości Działania (*ang. Business Continuity Plan*)
Discretionary Access Control	**DAC**	**Dostęp uznaniowy**	Rodzaj sterowania dostępem, w którym podmiot-właściciel zasobu przyznaje dostęp innym podmiotom (w zakresie swoich uprawnień) według „uznania”. Cechą charakterystyczną tego typu dostępu jest brak reguł udzielania dostępu.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Disruption	------	**Zakłócenie**	Nieplanowane zdarzenie, które powoduje, że system informatyczny nie działa przez dłuższy czas (np. przedłużone przerwy w dostawie prądu, przedłużona niedostępność sieci komputerowej lub uszkodzenie albo zniszczenie sprzętu lub obiektu).
Distinguished Name	**DN**	**Nazwa wyróżniająca**	Łańcuch znaków jednoznacznie identyfikujący podmiot zgodnie z hierarchiczną konwencją nazw zgodną ze standardem usług katalogowych X.500.
Distinguishing Identifier	------	**Identyfikator wyróżniający**	Informacja, która w jednoznaczny sposób wyróżnia podmiot w procesie uwierzytelnienia.
Distributed Denial Of Service	**DDoS**	**Rozproszony atak odmowy usług**	Nazwa ataku, którego wynikiem jest uniemożliwienie lub znaczne spowolnienie dostępu do zasobów uprawnionym podmiotom, prowadzonego przy jednoczesnym wykorzystaniu wielu źródeł ataku – komputerów połączonych w sieć, zwykle w postaci botnet.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Domain Name System	**DNS**	**System nazw domen**	Hierarchiczny rozproszony system nazw sieciowych, który odpowiada na zapytania o adres sieciowy domeny na podstawie nazwy domeny.
E-Government	**E-GOV**	**E-administracja**	Świadczenie przez podmioty realizujące zadania publiczne usług informacyjnych z wykorzystaniem Internetu.
Electronic Authentication	**e-authentication**	**Uwierzytelnienie elektroniczne**	Proces uzyskiwania na drodze elektronicznej pewności, co do tożsamości użytkownika uzyskującego dostęp do systemu informatycznego.
Electronic Business	**E-BIZNES**	**Działalność elektroniczna**	Działalność gospodarcza świadczona z wykorzystaniem Internetu.
Electronic Credentials	------	**Poświadczenia elektroniczne**	Dokumenty elektroniczne używane w procesie uwierzytelnienia.
Electronically Stored Information	**ESI**	**Informacje przechowywane elektronicznie**	Informacje tworzone, przetwarzane, przekazywane, przechowywane i wykorzystywane w formie cyfrowej, wymagające użycia sprzętu komputerowego i oprogramowania.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Embedded Computer	------	**Komputer wbudowany**	Komputer stanowiący integralną część urządzenia.
End-To-End Security	------	**Zabezpieczenie typu punkt - punkt**	Zabezpieczenie informacji w systemie informatycznym pomiędzy punktem nadania, a punktem odbioru.
Enterprise Architecture	**EA**	**Architektura korporacyjna**	Opis systemów informacyjnych organizacji obejmujący konfigurację systemów, ich integrację, połączenie ze środowiskiem zewnętrznym, rolę we wspieraniu misji organizacji, zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa.
Enterprise Resource Planning	**ERP**	**Planowanie zasobów przedsiębiorstwa**	Zintegrowany system informatyczny służący do zarządzania zasobami wewnętrznymi i zewnętrznymi, w tym środkami trwałymi, zasobami finansowymi, materiałami i zasobami ludzkimi.
Enterprise Risk Management	------	**Zarządzanie ryzykiem w podmiocie**	Skoordynowane działania mające na celu kierowanie i sterowanie ryzykiem w organizacji.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Entity	------	**Podmiot / Podmiot realizujący zadanie publiczne**	1. Osoba prawna, jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej albo organ władzy publicznej. 2. Podmiot, o którym mowa w art. 2 ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne Synonim: Organizacja Patrz: *Użytkownik* (*ang. User*) Synonim: Strona (ang. *Party*)
Environment	------	**Środowisko**	Całokształt procedur, warunków i przedmiotów wpływających na rozwój, działanie i konserwację (obsługę) systemu informatycznego.
Environment of Operation	------	**Środowisko eksploatacji**	Fizyczne otoczenie, w którym system informatyczny przetwarza, przechowuje i przekazuje informacje.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Environmental Controls	------	**Zabezpieczenia środowiskowe**	Obejmują zainstalowane w obiekcie, np. urządzenia / systemy gaszenia i wykrywania pożaru, systemy zraszaczy, gaśnice ręczne, stałe węże pożarowe, czujniki dymu i temperatury / wilgotności, systemy zasilania, klimatyzacji i chłodzenia.
Erase	------	**Kasowanie**	Proces mający na celu uczynienie informacji zapamiętywanej magnetycznie nieodczytywalną narzędziami powszechnie dostępnymi.
Error Detection Code	------	**Kod detekcyjny**	Kod stosujący nadmiarową informację, umożliwiający automatyczne wykrycie błędu w przesyłanych danych.
Event	------	**Zdarzenie**	Każda dająca się zaobserwować zmiana w systemie.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Examine	------	**Badanie**	Rodzaj metody oceny, która charakteryzuje się procesem sprawdzania, kontrolowania, przeglądu, obserwacji, badania lub analizy jednego lub więcej obiektów oceny w celu ułatwienia zrozumienia, osiągnięcia wyjaśnienia lub uzyskania dowodów, których wyniki są wykorzystywane do wspierania określenia środków bezpieczeństwa lub skuteczności zabezpieczeń prywatności w czasie.
Executive Order	**EO**	**Rozporządzenie wykonawcze**	------
eXtensible Access Control Markup Language	**XACML**	------	Standard definiujący deklaratywny, drobnoziarnisty, oparty na atrybutach język strategii kontroli dostępu, architekturę i model przetwarzania opisujący sposób oceny żądań dostępu zgodnie z regułami określonymi w zasadach.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
eXtensible Markup Language	**XML**	------	Uniwersalny język znaczników przeznaczony do reprezentowania różnych danych w strukturalizowany sposób. Jest niezależny od platformy, co umożliwia łatwą wymianę dokumentów pomiędzy heterogenicznymi systemami i znacząco przyczyniło się do popularności tego języka w dobie Internetu.
External Information System (or Component)	------	**System zewnętrzny**	System informatyczny lub jego komponent znajdujący się poza granicami kompetencji danej organizacji i do którego organizacja nie ma zwykle bezpośredniego dostępu z uwagi na wymagania w zakresie bezpieczeństwa tego systemu.
External Network	------	**Sieć zewnętrzna**	Sieć pozostająca poza władztwem danej organizacji.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
External System Service	------	**Zewnętrzna usługa systemowa**	Usługa systemowa, która jest realizowana poza granicami uprawnień systemu organizacyjnego (tj. usługa, która jest wykorzystywana, ale nie jest częścią systemu organizacyjnego) i w odniesieniu do której organizacja zazwyczaj nie ma bezpośredniej kontroli nad stosowaniem wymaganych zabezpieczeń lub oceną skuteczności zabezpieczeń.
External System Service Provider	------	**Dostawca zewnętrznych usług systemowych**	Dostawca zewnętrznych usług systemowych dla organizacji poprzez różnorodne relacje klient-producent, w tym między innymi: wspólne przedsięwzięcia; partnerstwa biznesowe; porozumienia outsourcingowe (tj. poprzez umowy, porozumienia międzyorganizacyjne, porozumienia branżowe); porozumienia licencyjne; i/lub wymianę w ramach łańcucha dostaw.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Extranet	------	**Extranet**	Prywatna sieć komputerowa organizacji, w której świadczone są usługi typu web na potrzeby partnerów tej organizacji (dostawcy, producenci, partnerzy, sprzedawcy i inne organizacje).
Fail Safe	------	**Tolerancja błędów**	Automatyczne zabezpieczenie pozwalające poprawnie realizować zadania systemu w przypadku wystąpienia awarii sprzętowych lub programowych.
Fail Soft	------	**Miękki upadek**	Selektywne przerwanie realizacji procesu uznanego w organizacji za mało istotny w przypadku, gdy awaria sprzętu lub oprogramowania wydaje się być nieunikniona.
Failover	------	**Przełączenie awaryjne**	Zdolność systemu do automatycznej rekonfiguracji w wyniku awarii polegająca na przełączeniu się na zasoby zapasowe.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Failover Capability	------	**Funkcja przełączania awaryjnego**	Obejmuje np. włączenie operacji systemu lustrzanego systemu informatycznego w alternatywnych miejscach przetwarzania lub okresowe tworzenie kopii danych w regularnych odstępach czasu określonych przez okresy odtwarzania organizacji.
Fail-Safe Procedures	------	**Bezpieczne procedury**	Procedury bezpieczeństwa w razie wystąpienia awarii obejmują np. ostrzeganie personelu operatora i udzielanie szczegółowych instrukcji na temat kolejnych kroków, które należy podjąć (np. nic nie rób, przywróć ustawienia systemu, zamknij procesy, ponownie uruchom system lub skontaktuj się z wyznaczonym personelem organizacyjnym).
Failure Access	------	**Błędny dostęp**	Rodzaj incydentu powodujący uzyskanie nieautoryzowanego dostępu do zasobów w wyniku błędu sprzętowego lub programowego.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Failure Conditions	------	**Warunki wystąpienia awarii**	Obejmują np. utratę komunikacji między krytycznymi komponentami systemu lub między komponentami systemu i obiektami operacyjnymi.
Failure Control	------	**Sterowanie awarią**	Metoda zarządzania systemem informatycznym używana do wykrywania zbliżającej się awarii i zastosowanie w takim przypadku tolerowania błędów lub miękkiego upadku.
Fake Antivirus	**FAKEAV**	**Fałszywy antywirus**	Rodzaj oprogramowania złośliwego udającego oprogramowanie antywirusowe, zwykle instalowane techniką scareware.
False Acceptance	------	**Błędna akceptacja**	W obszarze biometrii przypadek polegający na pozytywnej weryfikacji lub identyfikacji nieuprawnionej osoby.
False Acceptance Rate	**FAR**	**Współczynnik błędnej akceptacji**	Miara w obszarze biometrii określająca prawdopodobieństwo przyznania błędnej akceptacji dostępu nieuprawnionej osobie. Zwykle jest to stosunek liczby błędnych akceptacji do ogólnej liczby prób identyfikacji.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
False Positive	------	**Wynik fałszywie dodatni**	Alarm, który nieprawidłowo wskazuje na występowanie złośliwego działania.
False Rejection	------	**Błędne odrzucenie**	W obszarze biometrii przypadek polegający na negatywnej weryfikacji lub identyfikacji uprawnionej osoby.
False Rejection Rate	**FRR**	**Współczynnik błędnych odrzuceń**	Miara w obszarze biometrii określająca prawdopodobieństwo odrzucenia akceptacji dostępu uprawnionej osobie. Zwykle jest to stosunek liczby błędnych odrzuceń do ogólnej liczby prób identyfikacji.
Federal Information Processing Standards	**FIPS**	**Federalne standardy przetwarzania informacji**	Publicznie ogłaszane przez rząd Stanów Zjednoczonych federalne standardy przetwarzania informacji, z których korzystają cywilne agencje rządowe. Organizacją odpowiedzialną za ustalanie standardów FIPS jest Narodowy Instytut Standaryzacji i Technologii (NIST).
Federal Information Security Management Act	**FISMA**	------	Ustawa federalna o zarządzaniu bezpieczeństwem informacji

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
File Protection	------	**Ochrona plików**	Zespół procesów i procedur ustanowionych w celu uniemożliwienia nieuprawnionego dostępu do pliku, jego skażenia, usunięcia, zmiany zawartości lub uszkodzenia.
File Transfer Protocol	**FTP**	**Protokół transferu plików**	Protokół komunikacyjny typu klient - serwer wykorzystujący protokół sterowania transmisją (TCP) według modelu TCP/IP, umożliwiający dwukierunkowy transfer plików w układzie serwer FTP–klient FTP. FTP jest zdefiniowany przez IETF w dokumencie RFC 959.
Firewall	------	**Zapora sieciowa**	Rozwiązanie sprzętowe lub programowe ograniczające przepływ pakietów pomiędzy segmentami sieci komputerowej zgodnie z określoną polityką bezpieczeństwa.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Firmware	------	**Oprogramowanie układowe / sprzętowe**	Części oprogramowania systemu komputerowego służąca bezpośredniemu wspieraniu sprzętu, zapisana w pamięci typu ROM lub PROM, do której użytkownik zwykle nie ma bezpośredniego dostępu. W układzie hierarchicznym – oprogramowanie pomiędzy sprzętem, a systemem operacyjnym.
Flooding	------	**Przepełnienie**	Atak powodujący błędne działanie systemu polegający na przesyłaniu do systemu większej ilości informacji niż system jest w stanie obsłużyć.
Focused Testing	------	**Testowanie ukierunkowane**	Metodologia testów, która zakłada pewną wiedzę na temat wewnętrznej struktury i szczegółów realizacji przedmiotu oceny. Znana również, jako Testowanie Szarego Pudełka (*ang. Gray Box Testing*).

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Forensic Copy	------	**Kopia kryminalistyczna**	Kopia binarna informacji zawartej na nośniku komputerowym, sporządzona w sposób uniemożliwiający jakiekolwiek zmiany na nośniku, z którego odbywa się kopiowanie i której poprawność i integralność w stosunku do oryginału może być weryfikowana uznanym algorytmem.
Forum of Incident Response and Security Teams	**FIRST**	**Forum zespołów reagowania na incydenty bezpieczeństwa**	Patrz: https://www.first.org/
Frequently Asked Questions	**FAQ**	**Najczęściej zadawane pytania**	------
Gateway	**GW**	**Brama**	Interfejs zapewniający kompatybilność pomiędzy segmentami sieci komputerowej poprzez konwersję szybkości transmisji, protokołów, kodowania lub środków zabezpieczeń.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
General Support System	**GSS**	**System ogólnego wsparcia**	Połączony zestaw zasobów informatycznych posiadających te same bezpośrednie zabezpieczenia zarządzania, które mają wspólną funkcjonalność. Zwykle obejmuje sprzęt, oprogramowanie, informacje, dane, aplikacje, środki telekomunikacji, udogodnienia i personel oraz zapewnia wsparcie dla różnych użytkowników i / lub aplikacji.
Giga	**G**	**Giga**	Jednostka używana w informatyce oznaczająca odpowiednio 230 bitów lub bajtów.
Governance Risk Compliance	**GRC**	**Zarządzanie Ryzyko Zgodność**	------

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Government to Business / Administration to Business (private industry)	**G2B / A2B**	------	Określanie projektu informatycznego, serwisu internetowego lub usługi w sieci, które łączą ze sobą urzędy państwowe z firmami (przedsiębiorstwami). Do narzędzi G2B / A2B należą, np.: • serwisy z ofertami przetargów dla instytucji publicznych, gdzie firmy mogą zgłaszać swoje oferty; • e-deklaracje podatkowe dla firm; • kanały komunikacji organizacji państwowych z firmami (przedsiębiorstwami), np. elektroniczne skrzynki podawcze, ePUAP itp.
Government to Government Administration to Administration	**G2G / A2A**	------	Projekt informatyczny, serwis internetowy lub usługi w sieci, które łączą ze sobą dwie organizacje państwowe między sobą (np. władze samorządowe na różnych szczeblach – ministerstwo i władza samorządowa, władze wojewódzkie z władzami gminnymi lub powiatowymi itp.)

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Gray Box Testing	------	**Testowanie szarej skrzynki**	Patrz: Testowanie ukierunkowane (*ang. Focused Testing*)
Hacker	------	**Hacker**	Nieupoważniony użytkownik, który próbuje uzyskać lub uzyskuje dostęp do systemu informatycznego.
Hardware	------	**Hardware/Sprzęt komputerowy**	Fizyczny komponent systemu informatycznego.
Heating, Ventilation, And Air Conditioning	**HVAC**	**Ogrzewanie, wentylacja, klimatyzacja**	Urządzenia (systemy) grzewcze, wentylacyjne i klimatyzacyjne.
High Availability	**HA**	**Wysoka dostępność**	Organizacja struktury systemu informatycznego zapewniająca jego wysoką niezawodność w zakresie dostępności.
High Impact	------	**Istotne (znaczące) zakłócenie**	Utrata poufności, integralności lub dostępności informacji lub systemu informatycznego, która może mieć dotkliwy lub katastrofalny skutek na działalność organizacji, zasoby tej organizacji, pojedyncze osoby lub inne organizacje, w tym może powodować utratę życia lub poważne obrażenia.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
High-Impact System	------	**System o Wysokim Poziomie Wpływu**	System informatyczny, w którym co najmniej jednemu z trzech atrybutów bezpieczeństwa (tj. poufności, integralności lub dostępności) przypisuje się Wysoką wartość potencjalnego wpływu określonego w NSC 199.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
High-Water Mark	**HWM**	**Koncepcja najwyższej wartości**	W przypadku systemu informatycznego, potencjalne wartości wpływu przypisane do stosownych atrybutów bezpieczeństwa (poufności, integralności, dostępności) są to najwyższe wartości (*ang. high water mark - HWM*) spośród tych atrybutów, które zostały określone dla poszczególnych rodzajów informacji przetwarzanych w danym systemie informatycznym. Stosowana jest koncepcja najwyższej wartości, ponieważ istnieją znaczące zależności pomiędzy atrybutami bezpieczeństwa, takimi jak poufność, integralność i dostępność. W większości przypadków naruszenie jednego z atrybutów bezpieczeństwa ostatecznie wpływa również na pozostałe atrybuty bezpieczeństwa. W związku z tym środki bezpieczeństwa nie są kategoryzowane według atrybutów bezpieczeństwa. Natomiast są grupowane w zabezpieczenia bazowe mające na celu zapewnienia ogólnej zdolności ochrony poszczególnych klas systemów w oparciu o poziom wpływu na te systemy.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Honeypot	------	**Honeypot**	System informatyczny (np. WEB serwer) lub jego podsystem oraz dane, specjalnie przygotowany, aby stać się celem ataku.
Host	------	**Host**	Komponent systemu informatycznego posiadający adres IP.
Hot Site	------	**Gorące zapasowe miejsce pracy (przetwarzania)**	1. Zapasowy system informatyczny, utrzymywany w stanie operacyjnym, nieużywany do realizacji bieżącej pracy operacyjnej organizacji, do którego w krótkim czasie może być przekazana realizacja zadań normalnie wykonywanych w systemie podstawowym. 2. W pełni sprawny, wyposażony w sprzęt i oprogramowanie obiekt, z którego można korzystać w przypadku zakłócenia pracy systemu informatycznego w dotychczasowej lokalizacji.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Hotfixes	------	**Gorące poprawki**	Terminologia stosowana przez Microsoft w odniesieniu do łatek (*ang. Patch*) Patrz: Zarządzanie poprawkami *(ang. Patch management*)
Hybrid Cloud	------	**Chmura hybrydowa**	Sposób organizacji dostępu do usług chmury obliczeniowej, w której poszczególne usługi są dostarczane, przez co najmniej dwie niezależne chmury, zwykle w układzie chmura prywatna (lub wspólnotowa) i jedna lub kilka chmur publicznych.
Hybrid Control	------	**Zabezpieczenie hybrydowe**	Środki bezpieczeństwa lub zabezpieczenie prywatności, wdrażane w systemie informatycznym częściowo, jako zabezpieczenia wspólne, a częściowo, jako środki bezpieczeństwa specyficzne dla danego systemu. Patrz: • Zabezpieczenia wspólne (ang. *Common Control*) • Zabezpieczenia specyficzne systemu (*ang. System-Specific Security Control*)

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Hypertext Markup Language	**HTML**	**Język html**	Hipertekstowy język znaczników, wykorzystywany do tworzenia dokumentów hipertekstowych.
Hypertext Transfer Protocol	**HTTP**	**Protokół http**	Protokół przesyłania dokumentów hipertekstowych (protokół sieci WWW (ang. *World Wide Web*).
Identification	**ID**	**Identyfikacja**	Działanie lub proces, w którym identyfikowany przedstawia się systemowi w taki sposób, że system może go jednoznacznie rozpoznać.
Identification and Authentication	**I&A** **IA**	**Identyfikacja i uwierzytelnianie**	Proces ustalania tożsamości podmiotu wchodzącego w interakcję z systemem
Identifier	**ID**	**Identyfikator**	Coś (przedmiot, cecha biometryczna, informacja), co jednoznacznie reprezentuje tożsamość użytkownika w systemie, umożliwiając jego odróżnienie od innych użytkowników.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Identify (CSF function)	------	**Identyfikuj (funkcja ram cyberbezpieczeństwa)**	Opracowanie i wdrożenie odpowiednich działań mających na celu stwierdzenie wystąpienia zdarzenia związanego z cyberbezpieczeństwem.
Identity	**ID**	**Tożsamość**	Zbiór atrybutów, poprzez które użytkownik jest rozpoznawalny i który umożliwia zarządzającemu tożsamościami rozróżnianie użytkowników.
Identity Token	------	**Token tożsamości**	Przedmiot pozostający pod nadzorem użytkownika używany w procesie uwierzytelnienia.
Impact	------	**Wpływ**	Szkoda, jakiej można oczekiwać w wyniku konsekwencji nieuprawnionego ujawnienia, nieuprawnionej modyfikacji informacji lub nieuprawnionego zniszczenia informacji lub jej utraty albo niedostępności systemu informatycznego.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Impact Level	------	**Poziom wpływu**	Kategorie wysokiego, umiarkowanego lub niskiego oddziaływania na atrybuty bezpieczeństwa systemu informatycznego, ustanowione w NSC 199, które klasyfikują intensywność potencjalnego wpływu, jaki może mieć miejsce, jeśli system informatyczny podlega określonemu zagrożeniu. Synonim: Wartość wpływu (*ang. Impact Value*)
Impact Value	------	**Wartość wpływu**	Patrz: Poziom wpływu (*ang. Impact Level*)

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Incident	------	**Incydent**	Zdarzenie, które faktycznie lub potencjalnie zagraża poufności, integralności lub dostępności systemu informatycznego lub informacji, które system przetwarza, przechowuje lub przesyła, a także zdarzenie, które stanowi naruszenie lub bezpośrednie zagrożenie naruszenia zasad bezpieczeństwa, procedur bezpieczeństwa lub zasad dopuszczalnego użytkowania. Synonim: • Incydent bezpieczeństwa informatycznego (*ang. Computer Security Incident*), • Incydent bezpieczeństwa (*ang. Security Incident*)
Incident Handling	------	**Obsługa incydentu**	Łagodzenie naruszeń polityki bezpieczeństwa i zalecanych praktyk.
Incident Response	------	**Reagowanie na Incydenty**	Patrz: Obsługa incydentu (*ang. Incident Handling*)

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Incident Response Plan	------	**Plan odpowiedzi na incydent**	Z góry określony zestaw instrukcji i procedur służący do wykrywania, reagowania i ograniczania skutków cyberataków na systemy informatyczne organizacji.
Independent Verification and Validation	------	**Niezależna weryfikacja i walidacja**	Kompleksowy przegląd, analiza i testowanie (oprogramowania i/lub sprzętu) wykonywane przez obiektywną stronę trzecią w celu potwierdzenia (tj. weryfikacji), że wymagania są prawidłowo zdefiniowane, oraz zaświadczenia (tj. walidacji), że system prawidłowo wdraża wymagane funkcjonalności i wymagania bezpieczeństwa.
Indicator	------	**Wskaźnik**	Oznaka, że incydent mógł wystąpić lub może aktualnie występować.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Indicators Of Compromise	**IOC**	**Wskaźniki ryzyka**	Wskaźniki ryzyka to artefakty kryminalistyczne pochodzące z włamań, które są identyfikowane w organizacyjnych systemach informatycznych (na poziomie hosta lub sieci). IOC dostarczają organizacjom cennych informacji na temat obiektów lub systemów informatycznych, które zostały naruszone.
Individual Accountability	------	**Indywidualna rozliczalność**	Zdolność do jednoznacznego skojarzenia tożsamości użytkownika z jego działaniami w systemie i umiejscowienie tych działań w czasie.
Individuals	------	**Osoby fizyczne**	Zgodnie z Art. 8. § 1. Kodeksu Cywilnego
Industrial Control System	**ICS**	**System sterowania przemysłowego**	System informatyczny używany do sterowania procesami przemysłowymi, takimi jak produkcja, obsługa produktów i dystrybucja.
Information	------	**Informacja**	Dane wraz z zestawem reguł pozwalających na ich interpretację

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Information Assurance	**IA**	**Wiarygodność Informacji**	Środki, które zabezpieczają i chronią informacje i systemy informatyczne poprzez zapewnienie ich dostępności, integralności, uwierzytelniania, poufności i niezaprzeczalności. Środki te obejmują zapewnienie przywrócenia systemów informatycznych poprzez włączenie ochrony, wykrywania i zdolności reagowania.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Information At Rest	------	**Informacje w spoczynku**	Informacje w spoczynku to reprezentujące je dane nieaktywne, fizycznie przechowywane w bazach danych, magazynach danych, arkuszach obliczeniowych, archiwach, kasetach, kopiach zapasowych poza miejscem przetwarzania (kopie off-site), itp. Informacje związane z systemem wymagające ochrony obejmują na przykład konfiguracje lub zestawy reguł odnoszących się do zapór ogniowych, bram, systemów wykrywania / zapobiegania włamaniom, routerów filtrujących i treści uwierzytelniających.
Information Life Cycle	------	**Cykl życia informacji**	Etapy, przez które przechodzą informacje, zazwyczaj określane, jako tworzenie lub gromadzenie, przetwarzanie, rozpowszechnianie, wykorzystywanie, przechowywanie oraz niszczenie i usuwanie.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Information Owner	------	**Właściciel informacji**	Podmiot odpowiedzialny za konkretną informację, w tym za ustanowienie zabezpieczeń na etapie jej wytwarzania, klasyfikowania, zbierania, przetwarzania, rozpowszechniania i utylizacji.
Information Owner or Steward	**IO/S**	**Właściciel informacji lub Władający informacją**	Osoba w organizacji posiadającą uprawnienia ustawowe, zarządcze lub operacyjne w zakresie określonych informacji oraz jest odpowiedzialna za ustanowienie polityki i procedur regulujących ich wytwarzanie, gromadzenie, przetwarzanie, rozpowszechnianie i usuwanie.
Information Resources	------	**Zasoby informatyczne**	Informacja i powiązane z nią zasoby takie jak nośniki, osoby, wyposażenie, fundusze i technologie informatyczne.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Information Security	**INFOSEC**	**Bezpieczeństwo informacji**	Ochrona informacji i systemów informatycznych przed nieuprawnionym dostępem, wykorzystaniem, ujawnieniem, uszkodzeniem, modyfikacją i zniszczeniem, w celu zapewnienia poufności, integralności i dostępności. Patrz: Bezpieczeństwo systemów informatycznych (*ang. Information Systems Security*)

Information Security Architecture	------	**Architektura bezpieczeństwa informacji**	1. Wbudowana, integralna część architektury przedsiębiorstwa, która opisuje strukturę i zachowanie procesów bezpieczeństwa przedsiębiorstwa, systemów bezpieczeństwa, personelu i struktur organizacyjnych, pokazując ich zgodność z misją i planami strategicznymi przedsiębiorstwa. 2. Zbiór fizycznych i logicznych reprezentacji istotnych dla bezpieczeństwa (tj. struktury) architektury systemu, który przekazuje informacje o tym, w jaki sposób system jest podzielony na domeny bezpieczeństwa i wykorzystuje elementy istotne dla bezpieczeństwa do egzekwowania polityki bezpieczeństwa w obrębie i pomiędzy domenami bezpieczeństwa w oparciu o sposób, w jaki dane i informacje muszą być chronione. *Uwaga:* Architektura bezpieczeństwa odzwierciedla domeny bezpieczeństwa,

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
			umieszczenie elementów istotnych dla bezpieczeństwa w domenach bezpieczeństwa, wzajemne powiązania i relacje zaufania pomiędzy elementami istotnymi dla bezpieczeństwa oraz zachowanie i interakcje pomiędzy elementami istotnymi dla bezpieczeństwa. Architektura bezpieczeństwa, podobnie jak i architektura systemu, może być wyrażona na różnych poziomach abstrakcji i w różnych zakresach. Synonim: Architektura bezpieczeństwa (*ang. security architecture*).

Information Security Continuous Monitoring	**ISCM**	**Strategia ciągłego monitorowania bezpieczeństwa informacji**	Utrzymywanie stałej świadomości w zakresie bezpieczeństwa informacji, podatności i zagrożeń, w celu wspierania decyzji dotyczących zarządzania ryzykiem organizacyjnym. Uwaga: Terminy "ciągły" i "stały" w tym kontekście oznaczają, że środki bezpieczeństwa i ryzyko organizacyjne są oceniane i analizowane z częstotliwością wystarczającą do wsparcia decyzji dotyczących bezpieczeństwa opartych na ryzyku, aby odpowiednio chronić informacje organizacyjne. Patrz: • Ciągłe monitorowanie bezpieczeństwa informacji organizacyjnych (*ang. Organizational Information Security Continuous Monitoring*) • Zautomatyzowane monitorowanie bezpieczeństwa (*ang. automated security monitoring*).

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Information Security Policy	------	**Zasady bezpieczeństwa informacji**	Globalny zestaw przepisów dyrektyw, regulacji, zarządzeń i praktyk określających jak organizacja zarządza, chroni i przetwarza informacje.
Information Security Program Plan	------	**Plan programu bezpieczeństwa informacji**	Formalny dokument, który zawiera przegląd wymagań bezpieczeństwa zawartych w programie bezpieczeństwa informacji w organizacji oraz opisuje program zarządzania zabezpieczeniami i zabezpieczeniami wspólnymi istniejącymi lub planowanymi do wdrożenia w celu spełnienia tych wymagań.
Information Security Risk	------	**Ryzyko bezpieczeństwa informacji**	Ryzyko dla operacji organizacyjnych (w tym misji, funkcji, wizerunku, reputacji), aktywów organizacyjnych, osób, innych organizacji i Państwa ze względu na możliwość nieuprawnionego dostępu, wykorzystania, ujawnienia, zakłócenia, modyfikacji lub zniszczenia informacji i/lub systemów.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Information Sharing and Analysis Center	**ISAC**	**Centrum Wymiany Informacji i Analiz**	Organizacja typu non-profit, która zapewnia centralne zasoby do gromadzenia informacji o cyberzagrożeniach dla infrastruktury krytycznej oraz zapewnia dwustronną wymianę informacji między sektorem prywatnym i publicznym.
Information System	**IS**	**System informatyczny (system teleinformatyczny / system informacyjny)**	Określony zestaw zasobów utworzonych w celu gromadzenia, przetwarzania, konserwacji, użytkowania, udostępniania, rozpowszechniania lub usuwania informacji. Synonim: System (*ang. System*)
Information System Boundary	------	**Granica systemu informatycznego**	Patrz: Granica autoryzacji (*ang. Authorization Boundary*)

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Information System Components	**ISC**	**Komponenty systemu informatycznego**	Obejmują sprzęt, oprogramowanie lub elementy oprogramowania układowego (np. Voice over Internet Protocol, kod mobilny, kopiarki cyfrowe, drukarki, skanery, urządzenia optyczne, technologie bezprzewodowe, urządzenia mobilne). Synonim: Produkt systemu informatycznego (*ang. Information Technology Product*)
Information System Contingency Plan	**ISCP**	**Plan awaryjny systemu informatycznego**	Zasady zarządzania i procedury zaprojektowane w celu utrzymania lub przywrócenia operacji biznesowych, w tym operacji komputerowych, niekiedy w zapasowej lokalizacji, w przypadku awarii systemu informatycznego lub katastrofy. Patrz: Planowanie awaryjne (*ang. Contingency Planing*)

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Information System Life Cycle	------	**Cykl życia systemu informacyjnego**	Nazwa obejmująca wszystkie etapy rozwojowe systemu informacyjnego: analizę, projektowanie, wytwarzanie, testowanie, wdrażanie do eksploatacji, eksploatację, wycofanie z eksploatacji.
Information System Owner / System Owner	**ISO / SO**	**Właściciel systemu informatycznego / Właściciel systemu**	Podmiot odpowiedzialny całościowo za zamówienia, rozwój, integrację, modyfikację lub obsługę i utrzymanie systemu informatycznego.
Information System Resilience	------	**Odporność systemu informatycznego**	Patrz: Odporność (*ang. Resilience*)
Information System Security Manager	**ISSM**	------	Osoba odpowiedzialna za wiarygodność informacyjną programu, struktury, systemu lub obszaru działania organizacji.
Information System Security Officer	**ISSO**	------	Patrz: *System Security Oficer - SSO*

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Information System Security Plan	**ISSP**	**Plan bezpieczeństwa systemu informatycznego**	Patrz: • Plan bezpieczeństwa systemu (*ang. System Security Plan*) • Plan bezpieczeństwa (*ang. Security Plan*)
Information System User	**ISU**	**Użytkownik systemu informatycznego**	Patrz: Użytkownik (ang. *User*)
Information System-related Security Risks	------	**Ryzyka bezpieczeństwa związane z systemem informatycznym**	Ryzyka bezpieczeństwa związane z systemami informatycznymi to ryzyka, które powstają w związku z istnieniem zagrożeń i podatności na te zagrożenia i które mogą powodować utratę poufności, integralności lub dostępności informacji lub dostępności systemów informatycznych i dotyczą możliwego wpływu na organizacje (w tym na aktywa, misję, funkcje, wizerunek lub reputację), osoby i społeczeństwo. Patrz: Ryzyko (*ang. Risk*)

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Information Systems Security	**INFOSEC**	**Bezpieczeństwo systemów informatycznych**	Ochrona systemów informatycznych przed nieautoryzowanym dostępem lub modyfikacją przetwarzanych, przekazywanych i przechowywanych informacji, oraz przed odmową upoważnionym użytkownikom dostępu do usługi, polegająca na stosowaniu środków niezbędnych do wykrywania, dokumentowania i przeciwdziałania tym zagrożeniom. Patrz: Wiarygodność informacji (*ang. Information Assurance*)

Information Technology	**IT**	**Technologia informacyjna (Technologia informatyczna / Infrastruktura IT)**	Dowolny sprzęt lub połączony system lub podsystem sprzętu, wykorzystywany do automatycznego pozyskiwania, przechowywania, modyfikacji, zarządzania, przemieszczania, kontroli, wyświetlania, przełączania, wymiany, transmisji lub odbioru danych lub informacji przez organizację. W rozumieniu poprzedniego zdania, sprzęt jest wykorzystywany przez organizację, jeżeli sprzęt jest używany przez organizację lub jest wykorzystywany przez jej podwykonawcę na podstawie umowy z podwykonawcą, która: (i) wymaga użycia takiego sprzętu; lub (ii) w znacznym stopniu wymaga użycia takiego sprzętu do wykonania usługi lub dostarczenia produktu. Pojęcie techniki informacyjnej obejmuje komputery, sprzęt pomocniczy, oprogramowanie (software), oprogramowanie układowe (firmware) i podobne procedury, usługi (w tym usługi wsparcia) i powiązane zasoby.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Information Technology Laboratory	**ITL**	**Laboratorium informatyczne**	Jedno z sześciu laboratoriów badawczych w ramach Narodowego Instytutu Standaryzacji i Technologii (NIST), jest uznanym na całym świecie i zaufanym źródłem wysokiej jakości niezależnych i bezstronnych badań oraz danych. Patrz: https://www.nist.gov/itl
Information Technology Product	------	**Komponent systemu informatycznego**	Dający się wyróżnić składnik zasobów technologii informatycznych (np. sprzęt, oprogramowanie, oprogramowanie układowe), który stanowi element architektury systemu informatycznego. Synonim: Komponent systemu (*ang. System Component*)
Information Technology Security	------	**Bezpieczeństwo systemu informatycznego**	Synonim: Bezpieczeństwo komputerowe (*ang. Computer Security – COMPUSEC*).

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Information Type	------	**Typ informacji**	Konkretna kategoria informacji (np. informacja osobista, informacja medyczna, informacja prawnie zastrzeżona, informacja finansowa, informacja śledcza, wrażliwa informacja o dostawcy, informacja związana z zarządzaniem bezpieczeństwem), określona przez organizację, lub – w niektórych przypadkach – przez przepisy prawa, zarządzenia wykonawcze, dyrektywy, zasady lub inne regulacje.
Information Value	------	**Wartość informacji**	Miara ważności informacji bazująca na takich czynnikach jak: krytyczność tej informacji dla misji organizacji, wrażliwość wynikająca z klasyfikacji, referencyjność dla innych podmiotów, trwałość w czasie, wpływ na organizację w wyniku utraty atrybutów bezpieczeństwa.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Injection Attack	**INJ**	**Atak typu „injection”**	„Injection” to podatność polegająca na wstrzyknięciu danych, które zmuszają aplikację do nieprawidłowego, często szkodliwego działania. Nieprawidłowe działanie niejednokrotnie jest spowodowane brakiem odpowiedniej filtracji parametrów pochodzących od użytkownika. Do rodzajów wstrzyknięć należą m.in.: - SQL Injection; - OS Command Injection; - LDAP Injection; - XPATH Injection.
Input/Output	**I/O**	**Wejście/wyjście**	Np. urządzenie Wejścia/ Wyjścia lub dane Wejściowe/Wyjściowe

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Insider Threat	------	**Zagrożenie wewnętrzne**	Zagrożenie wynikające z tego, że podmiot uprawniony do dostępu do informacji lub systemu, który świadomie lub nieświadomie, może szkodzić systemowi poprzez zniszczenie, ujawnienie, modyfikację informacji lub spowodowanie odmowy świadczenia usług.
Institute of Electrical and Electronics Engineers	**IEEE**	**Instytut Inżynierów Elektryków i Elektroników**	Patrz: https://www.ieee.pl/ https://www.ieee.org/
Integrity	------	**Integralność**	Atrybut bezpieczeństwa informacji oznaczający, że informacja nie uległa nieuprawnionej modyfikacji lub zniszczeniu, w tym świadczący o niezaprzeczalności i autentyczności informacji. Synonim: Integralność danych (*ang. Data Integrity*)
Integrity Check Value		**Wartość (liczba) kontrolna**	Wartość wyliczona na podstawie treści informacji umożliwiająca wykrycie modyfikacji tej informacji.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Interagency Report	**IR**	**Sprawozdanie międzyresortowe**	------
Interconnection Security Agreement	**ISA**	**Umowa o bezpiecznym połączeniu systemów**	Dokument, który reguluje istotne dla bezpieczeństwa aspekty zamierzonego połączenia między systemem organizacji, a systemem zewnętrznym. Reguluje ona zabezpieczenia interfejsu między dwoma systemami działającymi w dwóch różnych organizacjach. Zawiera niezbędne informacje opisowe, techniczne, proceduralne i planistyczne. Zwykle jest poprzedzony formalnym podpisaniem MOA/MOU, który definiuje role wysokiego poziomu i obowiązki w zarządzaniu połączeniem między systemami.
Interface	------	**Interfejs**	Zbiór reguł, standardów, struktur danych umożliwiających wymianę informacji pomiędzy urządzeniami, systemami informatycznymi lub modułami programów.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Internal Network	------	**Sieć wewnętrzna**	Sieć, dla której: ustanowienie, utrzymanie i wdrażanie zabezpieczeń pozostaje pod bezpośrednią kontrolą personelu organizacji lub jej kontraktorów; lub zastosowano technologie kryptograficzne w przypadku przesyłania danych poprzez obszary pozostające poza kontrolą organizacji w celu zapewnienia poufności i integralności przesyłanej informacji. Sieć wewnętrzna jest zwykle własnością organizacji, aczkolwiek możliwa jest sytuacja, gdy sieć nie jest własnością organizacji, ale w takim przypadku musi być przez nią nadzorowana.
Internal Report or Interagency Report	**IR**	**Sprawozdanie wewnętrzne lub sprawozdanie międzyorganizacyjne**	------

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
International Electrotechnical Commission	**IEC**	**Międzynarodowa komisja elektrotechniczna**	Globalna organizacja opracowująca i publikująca międzynarodowe normy z zakresu technik elektrycznych i elektronicznych oraz dziedzin z nimi związanych, będące podstawą norm krajowych oraz odniesieniem dla przetargów i kontraktów międzynarodowych.
International Organization For Standardization	**ISO**	**Międzynarodowa organizacja normalizacyjna**	Organizacja pozarządowa zrzeszająca krajowe organizacje normalizacyjne
Internet	------	**Internet**	Internet jest globalną siecią komputerową łączącą ze sobą komputery i sieci wewnętrzne różnych podmiotów, w której: standardy protokołów określa IAB (Internet Architecture Board), nazwami i adresami zarządza ICANN (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers).

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Internet Assigned Numbers Authority	**IANA**	**Organizacja nadająca adresy IP**	Organizacja, która wyłoniła się z Internet Engineering Task Force (IETF) w celu zaprowadzenia porządku w nazwach domen i adresach IP komputerów przyłączonych do Internetu. Patrz: http://www.iana.org/
Internet Engineering Task Force	**IETF**	**Grupa Robocza ds. Inżynierii Internetowej**	Nieformalne, międzynarodowe stowarzyszenie osób zainteresowanych ustanawianiem standardów technicznych i organizacyjnych w Internecie oraz sieciami komputerowymi. Patrz: https://www.ietf.org/
Internet Protocol	**IP**	**Protokół internetowy**	Protokół transmisji danych od źródła do celu w sieciach z komutacją pakietów oraz system tworzenia połączeń w takiej sieci określony w publikacji RFC.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Internet Relay Chat	**IRC**	**Czat internetowy**	Usługa sieciowa umożliwiająca rozmowę na tematycznych lub towarzyskich kanałach komunikacyjnych, jak również prywatną, z inną podłączoną aktualnie osobą.
Internet Service Provider	**ISP**	**Dostawca usługi dostępu do Internetu**	Podmiot oferujący usługę dostępu do sieci Internet.
Interview	------	**Wywiad / rozmowa kwalifikacyjna**	Rodzaj metody oceny, która charakteryzuje się procesem prowadzenia dyskusji z osobami lub grupami w ramach organizacji w celu ułatwienia zrozumienia, osiągnięcia wyjaśnienia lub doprowadzenia do umiejscowienia dowodów, których wyniki są wykorzystywane do wspierania ustanawianych środków bezpieczeństwa i skuteczności zabezpieczeń prywatności.
Intranet	------	**Sieć intranet**	Prywatna sieć komputerowa wykorzystująca technologie web.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Intrusion	------	**Włamanie**	Niedozwolony czyn polegający na obejściu lub przełamaniu mechanizmów zabezpieczeń systemu. Synonim: Penetracja (*ang. Penetration*)
Intrusion Detection and Prevention System	**IDPS**	**System Wykrywania i Zapobiegania Włamaniom**	Oprogramowanie, które automatyzuje proces monitorowania zdarzeń występujących w systemie lub sieci informatycznej, analizuje je pod kątem oznak możliwych incydentów i próbuje zatrzymać ewentualne wykryte incydenty.
Intrusion Detection Systems	**IDS**	**System wykrywania włamań**	Mechanizm sprzętowy lub programowy pozwalający na pozyskiwanie i analizowanie informacji z różnych obszarów systemu informatycznego w celu wykrycia możliwych naruszeń bezpieczeństwa.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Intrusion Detection Systems	**IDS**	**System wykrywania włamań**	Mechanizm sprzętowy lub programowy pozwalający na pozyskiwanie i analizowanie informacji z różnych obszarów systemu informatycznego w celu wykrycia możliwych naruszeń bezpieczeństwa.
Intrusion Prevention System	**IPS**	**System prewencji włamań**	System, który wykrywa włamania lub próby włamania, ale jest też zdolny do przeciwdziałania tym próbom, najlepiej zanim osiągną one zamierzony cel.
IP Security	**IPSEC**	**Protokół szyfrowania danych**	Zestaw protokołów służących zabezpieczeniu transmisji poprzez Internet na poziomie warstwy trzeciej modelu sieciowego OSI, wykorzystujących techniki kryptograficzne do szyfrowania każdego z pakietów IP oraz uzgadniania kluczy symetrycznych.
IT Security Objective	------	**Atrybut bezpieczeństwa IT**	Patrz: Atrybut bezpieczeństwa (*ang. Security Objective*)

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
IT System	------	**System informatyczny/ System teleinformatyczny / System IT**	1. Określony zestaw zasobów utworzonych w celu gromadzenia, przetwarzania, konserwacji, użytkowania, udostępniania, rozpowszechniania lub usuwania informacji. 2. Każdy zorganizowany zespół zasobów i procedur połączonych i regulowanych przez interakcję lub współzależność w celu wykonania zestawu określonych funkcji. Uwaga: Obejmują również wyspecjalizowane systemy, takie jak systemy sterowania przemysłowo-procesowego, systemy komutacji łączy (operatorskie centrale telefoniczne) i abonenckie centrale telefoniczne (PBX) oraz systemy kontroli środowiska. Synonim: System (*ang. System*)

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Jailbreak	------	**Jailbreak**	Jailbreak systemu to proces usuwania ograniczeń narzuconych przez producenta na urządzenia działające pod danym systemem operacyjnym, poprzez używanie własnych jąder systemu.
Jamming	------	**Zagłuszanie**	Atak polegający na zakłócaniu odbioru transmisji poprzez interferencję sygnału zakłócającego z sygnałem użytkowym.
Joint Authorization	------	**Autoryzacja wspólna**	Autoryzacja przeprowadzana przez kilka osób autoryzujących
Key	------	**Klucz**	Informacja umożliwiająca wykonywanie operacji kryptograficznej (np. szyfrowania, deszyfrowania, podpisywania, weryfikacji podpisu itp.)
Key Pair	------	**Para kluczy**	Klucz publiczny i odpowiadający mu klucz prywatny, wykorzystywane w kryptografii asymetrycznej.
Key-Establishment Key Pair	------	**Para kluczy do ustanowienia klucza**	Para kluczy wykorzystywana w ustanowieniu klucza symetrycznego sesji Patrz: Para kluczy (*ang. Key Pair*)

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Keystroke Monitoring	------	**Monitorowanie Klawiatury**	Proces służący do podglądania lub zapisywania naciśnięć klawiszy na klawiaturze oraz odpowiedzi systemu na naciśnięcia.
Label	------	**Etykieta**	Patrz: Etykieta zabezpieczająca (*ang. Security Label)*
Least Privilege	------	**Zasada minimalnych uprawnień**	Zasada stanowiąca, że zasoby i uprawnienia przyznawane są użytkownikowi w minimalnym zakresie, umożliwiającym realizację tylko jego, ściśle określonych, zadań w systemie.
Local Access	------	**Dostęp lokalny**	Logiczny dostęp użytkownika lub procesu do systemu informatycznego z pominięciem wykorzystania zewnętrznej sieci komputerowej.
Local Area Network	**LAN**	**Lokalna sieć komputerowa**	Sieć komputerowa łącząca sprzęt informatyczny na określonym obszarze (blok, szkoła, laboratorium, biuro).

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Logic Bomb	------	**Bomba logiczna**	Fragment kodu celowo wprowadzony do systemu informatycznego, który przejawia szkodliwe działanie po zaistnieniu specjalnych warunków w systemie (np. upływu czasu, określonego zdarzenia).
Low Impact	------	**Wpływ niski**	Utrata każdego z atrybutów informacji albo utrata dostępu do systemu uznana jest za mającą niewielki wpływ na działalność organizacji, jej zasoby, użytkowników, inne organizacje lub interes bezpieczeństwa narodowego.
Low-Impact System	------	**System o Niskim Poziomie Wpływu**	System informatyczny, w którym wszystkim trzem atrybutom bezpieczeństwa (tj. poufności, integralności i dostępności) przypisuje się niską wartość potencjalnego wpływu określonego w NSC 199.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Magnetic Remanence	------	**Magnetyzm szczątkowy**	Magnetyczna reprezentacja szczątkowej informacji pozostającej na nośniku magnetycznym po tym jak nośnik podlegał kasowaniu.
Mail eXchange	**MX**	------	------
Major Application	**MA**	**Aplikacja główna**	Aplikacja, która wymaga szczególnej ochrony ze względu na ryzyko i skalę szkód wynikających z utraty, niewłaściwego użycia lub nieautoryzowanego dostępu lub modyfikacji informacji w aplikacji. Uwaga: Wszystkie aplikacje organizacyjne wymagają stosownego poziomu ochrony. Niektóre aplikacje, ze względu na zawarte w nich informacje, wymagają jednak specjalnego nadzoru nad zarządzaniem nimi i powinny być traktowane, jako główne. Odpowiednie bezpieczeństwo innych aplikacji powinno być zapewnione przez zabezpieczenie systemów, w których działają.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Major Information System	------	**Główny system informatyczny**	System informatyczny, który wymaga szczególnego zarządzania ze względu na jego znaczenie dla misji organizacji; wysokie koszty rozwoju, eksploatacji lub konserwacji; lub jego znaczącą rolę w administrowaniu programami organizacji, finansami, nieruchomościami lub innymi zasobami.
Malicious Applets	------	**Złośliwe aplety**	Małe programy aplikacyjne pobierane i wykonywane automatycznie realizujące nieuprawnione działania w systemie informatycznym.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Malicious Code	------	**Kod złośliwy**	Oprogramowanie lub firmware celowo stworzone do nieuprawnionych działań w systemie informatycznym mających szkodliwy wpływ na bezpieczeństwo informacji lub systemu. Zalicza się do niego wirusy, robaki, konie trojańskie, a także inne rodzaje kodu, które infekują hosty systemu. Oprogramowanie szpiegujące oraz pewne formy adware także są zaliczane do oprogramowania złośliwego.
Malicious Logic	------	**Szkodliwa logika**	Sprzęt, firmware lub oprogramowanie, które celowo wprowadzane są do systemu informatycznego w celu spowodowania szkód.
Malware	------	**Oprogramowanie złośliwe**	Łącznie: kod złośliwy, złośliwe aplety, złośliwa logika. Synonim: • Kod złośliwy (*ang. Malicious code*) • Szkodliwa logika (*ang. Malicious logic*)

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Managed Security Services Provider	**MSSP**	**Dostawca usług w zakresie zarządzania bezpieczeństwem**	Zapewnia zlecane na zewnątrz monitorowanie i zarządzanie urządzeniami i systemami bezpieczeństwa.
Management Controls	------	**Zarządzanie środkami bezpieczeństwa**	Środki bezpieczeństwa (tj. zabezpieczenia lub środki zaradcze) systemu informatycznego, które koncentrują się na zarządzaniu ryzykiem i zarządzaniu bezpieczeństwem systemu informatycznego.
Man-In-The-Middle Attack	**MITM** **MITTMA** **MITM**	**Atak typu MIM**	Rodzaj ataku, w którym atakujący włącza się w transmisję pomiędzy uprawnionymi podmiotami i dokonuje w czasie jej trwania nieuprawnionych modyfikacji, w tym podszycia się pod uczestników wymiany.
Masquerading	------	**Maskarada**	Rodzaj zagrożenia wywołanego przez nieuprawnioną osobę chcącą uzyskać dostęp do systemu lub chcąca wykonać złośliwe działanie poprzez podszycie się pod osobę uprawnioną.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Maximum Allowable Outage	**MAO**	**Maksymalny dopuszczalny czas przestoju**	Reprezentuje całkowity czas, jaki właściciel systemu jest skłonny zaakceptować w związku z przerwaniem lub zakłóceniem procesu biznesowego, uwzględniając wszystkie czynniki dotyczące wpływu przerwy lub zakłócenia na te procesy.
Maximum Tolerable Downtime	**MTD**	**Maksymalna tolerowana przerwa**	Okres czasu, przez który realizacja procesu biznesowego może zostać zakłócona bez powodowania znacznej szkody dla celu działania organizacji.
Media	------	**Nośniki**	Urządzenia fizyczne, w tym między innymi taśmy magnetyczne, dyski optyczne, dyski magnetyczne, układy pamięci integracji dużej skali (*ang. Large-Scale Integration - LSI*), wydruki (ale nie zawierające nośników ekranu), na których informacje są rejestrowane, przechowywane lub drukowane w systemie informatycznym.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Media Access Control Address	**MAC Address**	**Sprzętowy adres karty sieciowej**	Adres sprzętowy, który jednoznacznie identyfikuje każdy składnik sieci opartej na IEEE 802. W sieciach, które nie są zgodne ze standardami IEEE 802, ale są zgodne z modelem referencyjnym OSI, adres węzła jest nazywany adresem DLC (Data Link Control).
Megabits Per Second	**Mbps**	**Megabity na sekundę**	Jednostka natężenia strumienia danych w medium transmisyjnym (np. pomiędzy dwoma komputerami) oraz jednostka przepustowości, czyli maksymalnej ilości informacji, jaka może być przesyłana przez dany kanał telekomunikacyjny w jednostce czasu. Mega oznacza wartość 220.
Megabyte	**MB**	**Megabajt**	Jednostka używana w informatyce oznaczająca milion bajtów.
Memorandum Of Agreement	**MOA**	**Porozumienie o współpracy**	Dokument, który tworzy stosunek prawny między dwiema stronami dążącymi do wspólnego celu.
Memorandum Of Understanding	**MOU**	**Protokół uzgodnień**	Oficjalne, pisane na bieżąco sprawozdanie przebiegu rozmaitych posiedzeń, zebrań, obrad, wyborów itp.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Memory Scavenging	------	**Oczyszczanie pamięci**	Odzyskiwanie danych na podstawie szczątkowej informacji na nośnikach danych.
Minor Application	------	**Aplikacja pomocnicza / aplikacja o mniejszym znaczeniu**	Aplikacja, inna niż aplikacja główna, która wymaga zwrócenia uwagi na bezpieczeństwo ze względu na ryzyko i skalę szkód wynikających z utraty, niewłaściwego użycia lub nieautoryzowanego dostępu do informacji w aplikacji lub ich modyfikacji. Drobne aplikacje są zazwyczaj zawarte, jako część systemu ogólnego wsparcia.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Misleading Information	------	**Informacje dezinformujące**	Np. umieszczanie przez organizacje wprowadzających w błąd informacji dotyczących konkretnych środków bezpieczeństwa wdrożonych w zewnętrznych systemach informatycznych. Inną techniką jest stosowanie sieci dezinformujących (np. Honeynetów, środowisk wirtualnych), które naśladują rzeczywiste aspekty systemów informatycznych organizacji, ale wykorzystują na przykład nieaktualne konfiguracje oprogramowania.
Mission Essential Functions	**MEF**	**Funkcje kluczowego działania**	------
Mobile Code	------	**Kod mobilny**	Program lub jego część otrzymywane z zewnętrznego systemu informatycznego, transmitowane poprzez sieć komputerową i wykonywane w systemie lokalnym bez wcześniejszej instalacji lub polecenia wykonania po stronie odbiorczej.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Mobile Code Technologies	------	**Technologie kodu mobilnego**	Technologie oprogramowania, które zapewniają mechanizmy do tworzenia i wykorzystania kodu mobilnego (np. Java, JavaScript, ActiveX, VBScript).
Mobile Internet Devices	**MID**	**Przenośne urządzenia dostępowe**	------
Moderate Impact	------	**Umiarkowany skutek**	Utrata poufności, integralności lub dostępności informacji albo dostępności systemu, która może mieć dotkliwy lub katastrofalny skutek na działalność organizacji, zasoby tej organizacji, pojedyncze osoby lub inne organizacje, jednak nie będzie powodować utraty życia lub nie będzie powodować poważnych obrażeń.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Moderate-Impact System	------	**System o Umiarkowanym Poziomie Wpływu**	System informatyczny, w którym przynajmniej jednemu atrybutowi bezpieczeństwa (tj. poufności, integralności i dostępności) przypisuje się umiarkowaną wartość potencjalnego wpływu określonego w NSC 199, a żadnemu z atrybutów bezpieczeństwa nie przypisuje się wysokiej wartości potencjalnego wpływu.
National Archives and Records Administration	**NARA**	**Krajowa Administracja Archiwów i Rejestrów**	Patrz: https://www.archives.gov/
National Cybersecurity Standard	**NSC**	**Narodowy Standard Cyberbezpieczeństwa**	Stanowi zbiór wymagań prawnych, organizacyjnych i technicznych zapewniających cyberbezpieczeństwo. Ma na celu podniesienie poziomu odporności systemów informatycznych administracji publicznej i sektora prywatnego oraz osiągnięcie zdolności do skutecznego zapobiegania i reagowania na incydenty.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
National Essential Functions	**NEF**	**Krajowe usługi kluczowe**	Usługa, która ma kluczowe znaczenie dla utrzymania krytycznej działalności społecznej lub gospodarczej, wymieniona w wykazie usług kluczowych (rozporządzenie rady ministrów z dnia 11 września 2018 r. w sprawie wykazu usług kluczowych oraz progów istotności skutku zakłócającego incydentu dla świadczenia usług kluczowych).
National Infrastructure Protection Plan	**NIPP**	**Narodowy program ochrony infrastruktury krytycznej**	Dotyczy zidentyfikowanej infrastruktury krytycznej, umieszczonej w jednolitym wykazie obiektów, instalacji, urządzeń i usług wchodzących w skład infrastruktury krytycznej z podziałem na systemy, o którym mowa w art. 5b ust. 7 pkt 1 ustawy o zarządzaniu kryzysowym.
National Institute Of Standards And Technology	**NIST**	**Narodowy instytut standaryzacji i technologii**	Amerykańska agencja federalna spełniająca funkcję analogiczną do Głównego Urzędu Miar

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
National Software Reference Library	**NSRL**	**Krajowa referencyjna biblioteka oprogramowania**	Patrz: https://www.nist.gov/itl/ssd/software-quality-group/national-software-reference-library-nsrl
National Vulnerability Database	**NVD**	**Krajowa baza danych dotyczących podatności na zagrożenia**	Patrz: https://nvd.nist.gov/
Need-To-Know	------	**Zasada wiedzy koniecznej**	Zasada przydzielania dostępu do informacji polegająca na tym, że użytkownik ma dostęp tylko do tych informacji, które są mu niezbędne do realizacji jego zadań.
Network	------	**Sieć informatyczna**	System wdrożony z zestawem połączonych ze sobą komponentów. Do takich komponentów mogą należeć routery, koncentratory, okablowanie, sterowniki telekomunikacyjne, kluczowe centra dystrybucyjne i techniczne urządzenia sterujące.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Network Access	------	**Dostęp sieciowy**	Dostęp do zasobów informacyjnych organizacji przez użytkownika lub proces inicjowany w imieniu użytkownika z wykorzystaniem sieci informatycznej.
Network Address Translation	**NAT**	**Translacja adresów sieciowych**	Technika przesyłania ruchu sieciowego poprzez router, która wiąże się ze zmianą źródłowych lub docelowych adresów IP, zwykle również numerów portów TCP/UDP pakietów IP podczas ich przepływu.
Network Front-End	------	**Brzeg sieci**	Urządzenie, które pozwala dołączyć komputer zdalny lub sieć zewnętrzną do sieci wewnętrznej.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Network Service Provider	**NSP**	**Przedsiębiorca telekomunikacyjny**	Przedsiębiorca lub inny podmiot uprawniony do wykonywania działalności gospodarczej na podstawie odrębnych przepisów, który wykonuje działalność gospodarczą polegającą na dostarczaniu sieci telekomunikacyjnych, świadczeniu usług towarzyszących lub świadczeniu usług telekomunikacyjnych, przy czym przedsiębiorca telekomunikacyjny, uprawniony do: a) świadczenia usług telekomunikacyjnych, zwany jest „dostawcą usług”, b) dostarczania publicznych sieci telekomunikacyjnych lub świadczenia usług towarzyszących, zwany jest „operatorem”.
Network System	------	**System sieciowy (informatyczny)**	Zespół współpracujących ze sobą urządzeń informatycznych i oprogramowania, zapewniający przetwarzanie i przechowywanie, a także wysyłanie i odbieranie danych poprzez sieci komputerowe.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Network Time Protocol	**NTP**	**Protokół synchronizacji czasu**	Patrz: https://www.ntp.org
Network Weaving	------	**Przeplot sieciowy**	Technika penetracji, w wyniku której inna sieć komputerowa podłącza się do systemu informatycznego unikając wykrycia i śledzenia jej aktywności.
Network-Attached Storage	**NAS**	**Urządzenie magazynujące dołączone do sieci**	Technologia umożliwiająca podłączenie zasobów pamięci dyskowych bezpośrednio do sieci informatycznej.
No-Lone Zone	**NLZ**	**Strefa NLZ**	Teren, pomieszczenie, obszar, gdzie określona aktywność wymaga przebywania co najmniej dwóch osób posiadających stosowne dopuszczenia.
Non- Adversarial Threat	------	**Zagrożenie losowe**	Jedna z form źródła zagrożenia systemów informatycznych. Źródła zagrożeń odnoszące się do samoistnych awarii lub przekłamań sprzętu, klęsk żywiołowych lub niezamierzonych błędnych działań podejmowanych przez użytkowników i administratorów.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Non-Disclosure Agreement	**NDA**	**Umowa o poufności**	Umowa, w której strony zobowiązują się do wymiany poufnych materiałów lub wiedzy z zastrzeżeniem ich dalszego nierozpowszechniania. Często bywa ona częścią innej umowy i wówczas zwana jest klauzulą poufności. Może być wzajemna lub jednostronna.
Non-Repudiation	------	**Niezaprzeczalność**	Zapewnienie, że nadawca informacji posiada dowód jej dostarczenia, a odbiorca informacji posiada dowód tożsamości nadawcy, a zatem żadna ze stron komunikacji nie może zaprzeczyć faktowi, że taka komunikacja miała miejsce.
Nontechnical Sources	------	**Źródła nietechniczne**	Obejmują np. dokumentację dotyczącą zasobów ludzkich, dokumentującą naruszenia zasad organizacyjnych (np. przypadki molestowania seksualnego, niewłaściwe wykorzystanie zasobów informacji organizacyjnych).

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Object	------	**Obiekt**	Np. urządzenia, pliki, rekordy, domeny.
Occupant Emergency Plan	**OEP**	**Plan ewakuacji**	Określa procedury pierwszej reakcji przeznaczone dla osób przebywających w obiekcie na wypadek zagrożenia lub incydentu dla zdrowia i bezpieczeństwa personelu, środowiska lub mienia.
Ongoing Assessment	------	**Ocena bieżąca**	Ciągła ocena skuteczności wdrażania środków bezpieczeństwa lub zabezpieczeń prywatności; w odniesieniu do środków bezpieczeństwa, podzbiór działań w zakresie ciągłego monitorowania bezpieczeństwa informacji (*ang. Information Security Continuous Monitoring - ISCM*).

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Operating System	**OS**	**System operacyjny**	Główna aplikacja sterująca, który uruchamia komputer. Jest to pierwszy program ładowany po włączeniu komputera, a jego główny komponent, jądro, cały czas znajduje się w pamięci. System operacyjny wyznacza standardy dla wszystkich programów aplikacyjnych (np. serwera WWW), które działają w komputerze. Aplikacje komunikują się z systemem operacyjnym dla większości operacji interfejsu użytkownika i zarządzania plikami.
Operational Controls	------	**Zabezpieczenia operacyjne**	Środki bezpieczeństwa (tj. zabezpieczenia lub środki zaradcze) systemu informatycznego, który jest przede wszystkim wdrażany i wykonywany przez ludzi (w przeciwieństwie do zabezpieczeń wdrażanych przez system).

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Operational Technology	**OT**	**Technologia operacyjna / Procesy przemysłowe**	Programowalne systemy lub urządzenia, które oddziałują na środowisko fizyczne (lub zarządzają urządzeniami, które oddziałują na środowisko fizyczne). Te systemy/urządzenia wykrywają lub powodują bezpośrednie zmiany poprzez monitorowanie i/lub kontrolę urządzeń, procesów i zdarzeń. Przykłady obejmują przemysłowe systemy sterowania, systemy zarządzania budynkiem, systemy kontroli przeciwpożarowej i mechanizmy kontroli dostępu fizycznego. Synonim: Technologia operacyjna (*ang. Operations Technology*)
Operations Technology	**OT**	**Technologia operacyjna**	Patrz: Technologia operacyjna / Procesy przemysłowe (*ang. Operational Technology*)

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Organization	------	**Organizacja / podmiot**	Organizacja – wyspecjalizowana jednostka organizacyjna o dowolnej wielkości, złożoności lub pozycjonowaniu w ramach struktury organizacyjnej (np. przedsiębiorstwo, urząd, itp., lub w stosownych przypadkach, którykolwiek z elementów operacyjnych przedsiębiorstwa, urzędu, itp.).
Organization - Defined Techniques To Introduce Randomness	------	**Losowe techniki wprowadzania w błąd**	Losowe techniki wprowadzające w błąd obejmują np. wykonywanie określonych rutynowych czynności o różnych porach dnia, stosowanie różnych technologii informatycznych (np. przeglądarek, wyszukiwarek), korzystanie z różnych dostawców oraz zmienianie ról i obowiązków personelu organizacyjnego.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Organizational Information Security Continuous Monitoring	------	**Ciągłe monitorowanie bezpieczeństwa informacji w podmiocie**	Bieżący monitoring wystarczający do zapewnienia i zagwarantowania skuteczności środków bezpieczeństwa systemów, sieci i cyberprzestrzeni, poprzez ocenę wdrożenia środków bezpieczeństwa i stanu bezpieczeństwa organizacyjnego zgodnie z organizacyjną tolerancją ryzyka - oraz w ramach struktury raportowania, zaprojektowanej do podejmowania w czasie rzeczywistym decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem w oparciu o dane.
Organizational Information System	------	**System informatyczny organizacji / podmiotu**	System informacyjny używany lub obsługiwany przez organizację wykonawczą, przez usługodawcę organizacji wykonawczej lub przez inną organizację w imieniu organizacji wykonawczej.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Organizationally-Tailored Control Baseline	------	**Dostosowany organizacyjnie zestaw minimalnych zabezpieczeń / Dostosowane organizacyjnie zabezpieczenia bazowe**	Zestaw minimalnych zabezpieczeń dostosowany do referencyjnego (typu) systemu informatycznego, wykorzystujący nakładki i/lub specyficzne dla systemu dostosowanie zabezpieczeń, i przeznaczony do wykorzystania przy wyborze zabezpieczeń dla wielu systemów w jednej lub kilku organizacjach.
Organization-defined Control Parameter	------	**Parametr zabezpieczenia zdefiniowany przez organizację**	Zmienna część zabezpieczenia podstawowego lub zabezpieczenia rozszerzonego, która może być zainicjowana przez organizację podczas procesu dostosowywania poprzez przypisanie wartości zdefiniowanej przez organizację lub wybranie wartości z wcześniej zdefiniowanej listy dostarczonej jako część zabezpieczenia podstawowego lub zabezpieczenia rozszerzonego.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Out-Of-Band Authentication	**OOBA**	**Uwierzytelnianie „poza pasmem”**	Odnosi się do zastosowania dwóch oddzielnych ścieżek komunikacyjnych do identyfikacji i uwierzytelnienia użytkowników lub urządzeń w systemie informatycznym.
Out-Of-Band Channels	------	**Kanały pozapasmowe**	Kanały pozapasmowe obejmują np. dostęp lokalny (RS, USB, itp.) do systemów informatycznych, ścieżki sieciowe fizycznie oddzielone od ścieżek sieciowych wykorzystywanych do ruchu operacyjnego lub ścieżki nieelektroniczne (serwisy pocztowe). Kanały pozapasmowe mogą być wykorzystywane do dostarczania lub przesyłania wiadomości organizacyjnych takich jak: identyfikatory / uwierzytelniacze, zmiany zarządzania konfiguracją sprzętu, oprogramowanie układowe lub aplikacje, informacje o zarządzaniu kluczami kryptograficznymi, aktualizacje zabezpieczeń, kopie zapasowe systemu / danych, informacje o konserwacji oraz aktualizacje ochrony przed złośliwym kodem.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Outside(R) Threat	------	**Zagrożenie zewnętrzne**	Nieuprawniony podmiot na zewnątrz organizacji, który posiada potencjał wyrządzenia szkody w postaci uszkodzenia, ujawnienia, modyfikacji informacji lub w postaci odmowy świadczenia usług.
Overlay	------	**Nakładka**	Specyfikacja środków bezpieczeństwa lub ochrony prywatności, zabezpieczeń rozszerzonych, dodatkowych wskazówek i inne informacje pomocnicze wykorzystywane w procesie dostosowywania, które mają na celu uzupełnienie (i dalsze udoskonalenie) zestawu minimalnych zabezpieczeń. Specyfikacja nakładek może być bardziej lub mniej rygorystyczna niż pierwotna specyfikacja zestawu minimalnych zabezpieczeń i może być stosowana do wielu systemów informatycznych.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Overwrite Procedure	------	**Procedura nadpisania**	Programowy proces zastępowania danych poprzednio składowanych na nośniku nowymi danymi o określonej strukturze lub danymi losowymi.
Packet Sniffer	------	**Szperacz**	Oprogramowanie służące do obserwowania i zapisywania informacji transmitowanych przez sieć komputerową.
Party	------	**Strona**	Osoba, organizacja, urządzenie lub proces. Synonim: Podmiot (*ang. Entity*)
Passive Attack	------	**Atak pasywny**	Atak, który nie powoduje utraty integralności lub dostępności informacji, a powoduje utratę poufności.
Password Spraying		**Atak typu „password spraying”**	Próbuje uzyskać dostęp do dużej liczby kont (nazw użytkowników) używających kilka powszechnie używanych haseł.
Patch	------	**Poprawka**	Patrz: Zarządzanie poprawkami *(ang. Patch management*)

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Patch Management	------	**Zarządzanie poprawkami**	Proces, na który składa się: powiadamianie o nowych poprawkach; identyfikowanie niezbędnych poprawek; dostarczanie poprawek; instalowanie poprawek; weryfikowanie poprawności działania systemu operacyjnego lub oprogramowania aplikacyjnego po zainstalowaniu poprawek. Te poprawki są nazywane łatkami (*ang. patch*), gorącymi poprawkami (*ang. Hotfixes*) i dodatkami serwisowymi (ang. Service pack).
Payment Card Industry Data Security Standard	**PCI DSS**	------	Norma bezpieczeństwa wydana przez Payment Card Industry Security Standards Council. Norma powstała w celu zapewnienia wysokiego i spójnego poziomu bezpieczeństwa we wszystkich środowiskach, w których przetwarzane są dane posiadaczy kart płatniczych.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Penetration	------	**Penetracja**	Zdarzenie lub kombinacja wielu zdarzeń istotnych dla bezpieczeństwa, które powodują wystąpienie incydentu bezpieczeństwa, w którym intruz uzyskuje lub próbuje uzyskać dostęp do zasobu systemowego lub systemu bez uzyskania na to zgody. Synonim: Włamanie (*ang. Intrusion*)
Penetration Testing	------	**Testowanie penetracyjne**	Rodzaj badania mającego na celu zebranie jak największej ilości informacji o badanym obiekcie, a jeżeli tego wymaga badanie i są takie możliwości, próby przełamania jego zabezpieczeń.
Perishable Data	------	**Dane o krótkim czasie przydatności**	Informacja, której znaczenie dla organizacji ulega obniżeniu wraz z upływem czasu.
Personal Identification Number	**PIN**	**Osobisty numer identyfikacyjny**	------

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Personally Identifiable Information	**PII**	**Dane osobowe**	Informację, która może być wykorzystana do rozróżniania lub identyfikowania tożsamości osoby fizycznej, samodzielnie lub w połączeniu z innymi informacjami, które są powiązane lub możliwe do powiązania z konkretną osobą fizyczną.
Phishing	------	**Wyłudzanie informacji**	Rodzaj ataku kombinowanego, na który składają się: przygotowanie złośliwej strony WWW oraz działania socjotechniczne mające na celu spowodowanie skorzystania z usług oferowanych na tej stronie przez atakowany podmiot.
Physical Access Devices	------	**Urządzenia dostępu fizycznego**	Obejmują np. klucze, zamki, kombinacje i czytniki kart. Zabezpieczenia ogólnodostępnych obszarów w obiektach organizacyjnych obejmują np. kamery, monitorowanie przez ochronę i izolowanie wybranych systemów informatycznych i / lub elementów systemu w zabezpieczonych obszarach.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Physical Security Controls	**PSC**	**Fizyczne środki bezpieczeństwa**	Obejmują, np. fizyczne urządzenia kontroli dostępu, fizyczne alarmy włamaniowe, sprzęt do monitorowania / nadzoru oraz pracowników ochrony (procedury rozmieszczania i obsługi).
Plan Of Action And Milestones	**POAM** **POA&M**	**Plan i etapy działania**	Dokument identyfikujący zadania, które należy wykonać. Opisuje zasoby wymagane do wykonania elementów planu, wszystkie kroki wymagane do realizacji zadań i zaplanowane daty zakończenia poszczególnych etapów działania.
Platform	------	**Platforma**	Podstawowy sprzęt (urządzenie) i oprogramowanie (system operacyjny), na którym można uruchamiać aplikacje.
Point Of Contact	**POC**	**Punkt kontaktowy**	Osoba lub zespół pełniący funkcję koordynatora lub punktu kontaktowego dla danego działania lub programu.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Policy Decision Point	**PDP**	**Punkt decyzyjny zasad**	Mechanizm analizujący wnioski o dostęp do zasobów i porównujący je z polityką mającą zastosowanie do wszystkich wniosków o dostęp do tych zasobów, aby określić, czy dany wnioskodawca, który złożył rozpatrywany wniosek, powinien uzyskać konkretny dostęp.
Policy Enforcement Point	**PEP**	**Punkt realizacji zasad**	Mechanizm (np. mechanizm kontroli dostępu do systemu plików lub serwera WWW), który aktualnie zapewnia ochronę (w zakresie kontroli dostępu) zasobów udostępnianych przez usługi WWW.
Policy Engine	**PE**	**Silnik zasad**	Logiczny komponent architektury „Zero zaufania” odpowiedzialny za podjęcie ostatecznej decyzji o przyznaniu dostępu do zasobów dla danego podmiotu.
Port Scanning	------	**Skanowanie portów**	Proces łączenia się z portami komputera przez oprogramowanie skanujące (tzw. skaner) w celu określenia, które z nich są aktywne.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Portable Storage Device	**PSD**	**Przenośna pamięć masowa**	Przenośne urządzenie, które można podłączyć do systemu informatycznego (IS), komputera lub sieci w celu zapewnienia przechowywania danych. Urządzenia te podłączane są do IS poprzez chipy procesorowe i mogą ładować oprogramowanie sterownika, stwarzając większe zagrożenie bezpieczeństwa dla IS niż nośniki niezwiązane z urządzeniem, takie jak dyski optyczne lub karty pamięci flash. Przykłady przenośnej pamięci masowej obejmują między innymi: dyski flash USB, zewnętrzne dyski twarde i zewnętrzne dyski SSD. Przenośne urządzenia pamięci masowej zawierają również karty pamięci, które mają dodatkowe funkcje oprócz standardowego przechowywania danych i szyfrowanego przechowywania danych, takie jak wbudowana transmiter Wi-Fi i globalny system pozycjonowania (GPS). Patrz: Nośnik wymienny (*ang. Removable media*)

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Potential Impact	------	**Potencjalny wpływ**	Można oczekiwać, że utrata poufności, integralności lub dostępności będzie miała ograniczony negatywny wpływ, poważny negatywny wpływ lub drastycznie / katastrofalnie negatywny wpływ na operacje organizacyjne, aktywa organizacyjne lub osoby fizyczne.
Precursor	------	**Wskaźnik / zwiastun**	Oznaka, że napastnik może przygotowywać się do wywołania incydentu.
Privacy	------	**Prywatność**	Prywatność informacji zapewniana jest przez prawidłowe i spójne gromadzenie, przetwarzanie, przesyłanie, wykorzystywanie i rozrządzenie dysponowanymi danymi osobowymi w całym cyklu życia.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Privacy Architect	**PA**	**Architekt ochrony prywatności i ochrony danych osobowych**	Osoba, grupa lub organizacja odpowiedzialna za te aspekty architektury korporacyjnej, które zapewniają zgodność z wymogami ochrony prywatności i zarządzają zagrożeniami dla prywatności osób fizycznych związanymi z przetwarzaniem danych osobowych.
Privacy Architecture	------	**Architektura prywatności**	Wbudowana, integralna część architektury korporacyjnej (EA), która opisuje strukturę i właściwości procesów ochrony prywatności w przedsiębiorstwie, środki techniczne, personel i podjednostki organizacyjne, odzwierciedlając ich zgodność z misją przedsiębiorstwa i jego planami strategicznymi.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Privacy Capability	------	**Zdolność do ochrony prywatności**	Połączenie wzajemnie wzmacniających się środków prywatności (tj. zabezpieczeń i środków zaradczych) wdrażanych za pomocą środków technicznych (tj. funkcjonalności sprzętu, oprogramowania i oprogramowania sprzętowego), środków fizycznych (tj. urządzeń fizycznych i środków ochronnych) oraz środków proceduralnych (tj. procedur wykonywanych przez osoby fizyczne).
Privacy Continuous Monitoring	**PCM**	**Strategia ciągłego monitorowania prywatności**	Obejmuje wszystkie dostępne środki ochrony prywatności wdrożone w całej organizacji na wszystkich poziomach zarządzania ryzykiem (tj. organizacja, misja/proces biznesowy i system).

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Privacy Control	------	**Zabezpieczenie prywatności**	Administracyjne, techniczne i fizyczne zabezpieczenia stosowane w ramach systemu lub organizacji w celu zapewnienia zgodności z obowiązującymi wymogami w zakresie ochrony prywatności i zarządzania zagrożeniami dla prywatności. *Uwaga: Zabezpieczenia* mogą być wybrane do osiągnięcia wielu celów; te, które są wybrane do osiągnięcia zarówno celów bezpieczeństwa, jak i prywatności, wymagają określonego stopnia współdziałania pomiędzy programem bezpieczeństwa informacji organizacji, a programem ochrony prywatności.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Privacy Control Assessment	------	**Ocena zabezpieczeń prywatności**	Ocena środków bezpieczeństwa w zakresie ochrony prywatności w celu określenia zakresu, w jakim środki te są prawidłowo wdrażane, działają zgodnie z założeniami i przynoszą pożądane rezultaty w odniesieniu do spełniania wymogów ochrony prywatności dotyczących system informatycznego lub organizacji.
Privacy Control Assessor	------	**Oceniający zabezpieczenia prywatności**	Osoba fizyczna, grupa lub organizacja odpowiedzialna za przeprowadzenie oceny środków ochrony (zabezpieczeń) prywatności.
Privacy Control Baseline	------	**Zestaw minimalnych zabezpieczeń prywatności / Bazowe zabezpieczenia prywatności**	Zbiór zabezpieczeń indywidualnie zebranych lub zestawionych przez grupę, organizację lub wspólnotę interesów w celu zaspokojenia potrzeb ochrony prywatności osób fizycznych.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Privacy Control Enhancements	------	**Zabezpieczenia rozszerzone prywatności**	Zwiększenie siły ochrony prywatności poprzez: (i) skonstruowanie dodatkowych, ale powiązanych funkcji do podstawowych zabezpieczeń; i/lub (ii) zwiększenia mocy podstawowych zabezpieczeń.
Privacy Control Inheritance	------	**Dziedziczenie zabezpieczeń prywatności**	Sytuacja, w której system informatyczny lub aplikacja uzyskuje ochronę przed środkami ochrony prywatności, które są opracowywane, wdrażane, oceniane, zatwierdzane i monitorowane przez podmioty inne niż te, które są odpowiedzialne za system lub aplikację; podmioty wewnętrzne lub zewnętrzne w stosunku do organizacji, w której znajduje się system lub aplikacja. Patrz: Zabezpieczenie wspólne (*ang. Common Control*)

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Privacy Impact Assessment	**PIA**	**Ocena wpływu na prywatność**	Analiza sposobu przetwarzania informacji: (i) w celu zapewnienia zgodności z obowiązującymi wymogami prawnymi, regulacyjnymi i zasadami dotyczącymi prywatności; (ii) określenie ryzyka I skutków gromadzenia, utrzymywania i rozpowszechniania informacji w możliwej do zidentyfikowania formie w elektronicznym systemie informacyjnym; oraz (iii) badanie i ocena zabezpieczeń i alternatywnych procesów przetwarzania informacji w celu ograniczenia potencjalnych zagrożeń prywatności.
Privacy Information	------	**Informacje o prywatności**	Informacje, które opisują postawę prywatności systemu informatycznego lub organizacji.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Privacy Plan	------	**Plan ochrony prywatności**	Dokument formalny, który zawiera przegląd wymagań dotyczących ochrony prywatności w odniesieniu do systemu lub programu informatycznego oraz opisuje środki ochrony prywatności obowiązujące lub planowane w celu spełnienia tych wymagań. Plan ochrony prywatności może być zintegrowany z planem bezpieczeństwa organizacji lub opracowany, jako oddzielny plan.
Privacy Posture	------	**Stan ochrony prywatności**	Stan ochrony prywatności reprezentuje stan systemów informatycznych i zasobów informacyjnych w organizacji (np. personelu, sprzętu, funduszy i technologii informatycznych) opartych na wiarygodnych zasobach informacyjnych (np. ludzie, sprzęt, oprogramowanie, zasady, procedury) oraz możliwości dostosowania się do obowiązujących wymagań dotyczących ochrony prywatności i zarządzania ryzykiem związanym z ochroną prywatności oraz reagowania na zmiany sytuacji.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Privacy Program Plan	------	**Plan programu ochrony prywatności**	Oficjalny dokument, który zawiera przegląd programu ochrony prywatności organizacji, w tym opis struktury programu ochrony prywatności, zasoby przeznaczone na program ochrony prywatności, rolę SAOP oraz innych urzędników i pracowników zajmujących się ochroną prywatności, strategiczne cele i zadania programu ochrony prywatności, a także program zarządzania zabezpieczeniami i zabezpieczeniami wspólnymi istniejącymi lub planowanymi do wdrożenia w celu spełnienia obowiązujących wymagań dotyczących ochrony prywatności i zarządzania zagrożeniami dla prywatności.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Privacy Requirements	------	**Wymagania dotyczące ochrony prywatności**	Wymagania dotyczące ochrony prywatności Wymagania nałożone na organizację, program informatyczny lub system informatyczny, które wynikają z obowiązujących przepisów prawa, rozporządzeń wykonawczych, dyrektyw, zasad, standardów, instrukcji, przepisów, procedur lub misji organizacji/sprawy biznesowej, które powinny zapewnić, że ochrona prywatności jest wdrażana w procesie zbierania, użytkowania, udostępniania, przechowywania, przekazywania i usuwania informacji.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Private Cloud	------	**Chmura prywatna**	Sposób wdrażania chmury obliczeniowej, w którym infrastruktura jest udostępniana do wyłącznego użytku przez jedną organizację obejmującą wielu odbiorców usług, może być własnością tej organizacji, strony trzeciej lub ich kombinacji bądź może być przez niezarządzana i obsługiwana oraz zainstalowana w siedzibie tej organizacji lub poza nią.
Privilege	------	**Przywilej**	Prawo do określonego działania przyznane osobie, programowi lub procesowi.
Privileged Account	------	**Konto uprzywilejowane**	Konto w systemie informatycznym z poszerzonymi uprawnieniami w systemie.
Privileged Process	------	**Proces uprzywilejowany**	Proces, który jest upoważniony do wykonania funkcji, do których zwykły proces nie ma uprawnień.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Privileged User	------	**Użytkownik uprzywilejowany**	Użytkownik, który jest uprawniony do wykonywania funkcji, do których zwykły użytkownik nie ma uprawnień. Synonim: • Użytkownik uprzywilejowany (*ang. Root User*) • Użytkownik uprzywilejowany (*ang. Superuser*)
Profiling	------	**Profilowanie**	Pomiar charakterystyki oczekiwanej działalności, umożliwiający łatwiejszą identyfikację jej zmian.
Program Manager	**PM**	**Menadżer programu**	Patrz: Właściciel systemu informatycznego (*ang. Information System Owner*)
Protect (CSF function)	------	**Chroń (funkcja ram cyberbezpieczeństwa)**	Opracowanie i wdrożenie odpowiednich środków bezpieczeństwa w celu zapewnienia świadczenia usług w zakresie infrastruktury krytycznej.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Protective Distribution System	------	**Chroniony system dystrybucji**	System kabli miedzianych lub światłowodów, który zawiera odpowiednie mechanizmy zabezpieczeń i/lub środki przeciwdziałania (np. akustyczne, elektryczne, elektromagnetyczne i fizyczne), aby umożliwić jego wykorzystanie do przekazywania nieszyfrowanych informacji.
Protocol	------	**Protokół**	Zbiór reguł, formatów, zasad semantyki i syntaktyki pozwalający systemom informatycznym wymieniać informacje.
Proxy	------	**Proxy**	Aplikacja, która pośredniczy w połączeniu pomiędzy klientem i serwerem. Proxy zwykle ukrywa przed serwerem adres IP klienta, zastępując go własnym. Informacja o tym, z jakim serwerem komunikował się klient znajduje się w dzienniku zdarzeń proxy. Proxy może również filtrować ruch od klienta do serwera uniemożliwiając ustanowienie połączenia z określonymi serwerami lub umożliwiać połączenia tylko z wybranymi serwerami.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Proxy Server	------	**Serwer proxy (serwer pośredniczący)**	Serwer, który obsługuje żądania swoich klientów poprzez przesyłanie tych żądań do innych serwerów z własnym adresem sieciowym.
Public Cloud	------	**Chmura publiczna**	Sposób wdrażania chmury obliczeniowej, w którym infrastruktura jest udostępniana do użytku publicznego, może być własnością organizacji biznesowej, akademickiej lub rządowej lub ich kombinacji bądź może być przez niezarządzana i obsługiwana oraz jest zainstalowana w siedzibie dostawcy chmury.
Public Domain Software	------	**Oprogramowanie domeny publicznej**	Oprogramowanie nieposiadające ochrony prawnej w zakresie własności intelektualnej, a także żadnych ograniczeń prawnych, które ograniczałyby jego swobodne użytkowanie.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Public Key Infrastructure	**PKI**	**Infrastruktura klucza publicznego**	Zbiór osób, polityk, procedur i systemów informatycznych niezbędnych do świadczenia usług uwierzytelniania, szyfrowania, integralności i niezaprzeczalności za pośrednictwem kryptografii klucza publicznego i prywatnego oraz certyfikatów elektronicznych
Purge	------	**Kasowanie**	Postępowanie mające na celu takie usunięcie danych z nośnika, tak, że stają się one nie do odtworzenia nawet metodami laboratoryjnymi.
Quality Of Service	**QoS**	**Jakość usługi**	Zgodnie z zaleceniem ITU-T E.800 całość charakterystyk usługi telekomunikacyjnej stanowiących podstawę do wypełnienia wyrażonych i zaspokajanych potrzeb użytkownika tej usługi.
Ransomwere	------	**Ransomwere**	Rodzaj szkodliwego oprogramowania, powodującego utratę dostępności informacji, za przywrócenie której atakujący żąda od zaatakowanego okupu.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Real Time Reaction	------	**Reakcja w czasie rzeczywistym**	Natychmiastowa odpowiedź na próbę penetracji systemu, która to próba jest wykrywana i diagnozowana w czasie, który uniemożliwia dostęp do systemu. Reakcja na zdarzenie w czasie nieprzekraczającym ustalonego dla tego zdarzenia limitu czasu reakcji.
Real-Time Inter-Network Defense	**RID**	**Zabezpieczenia międzysieciowe czasu rzeczywistego**	Proaktywna metoda komunikacji międzysieciowej w celu ułatwienia udostępniania danych dotyczących obsługi incydentów przy jednoczesnym zintegrowaniu istniejących mechanizmów wykrywania, śledzenia, identyfikacji źródeł i łagodzenia skutków w celu stworzenia kompletnego rozwiązania w zakresie obsługi incydentów. Wykorzystywana jest do komunikacji między zespołami reagowania na incydenty związane z bezpieczeństwem komputerowym (CSIRT).

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Reciprocal Agreement	------	**Umowa wzajemna**	Umowa, która pozwala dwóm (lub więcej) organizacjom tworzyć zapasowe miejsca pracy (przetwarzania) lub przechowywać kopie zapasowe.
Reciprocity	------	**Relacje wzajemne / wzajemność**	Porozumienie pomiędzy współpracującymi organizacjami w sprawie wzajemnego uznawania ocen bezpieczeństwa w celu ponownego wykorzystania zasobów systemu informatycznego i/lub wzajemnego uznawania ocenionej pozycji w zakresie bezpieczeństwa wymienianych informacji.
Record	------	**Zapis**	Zapis danych na nośniku, takim jak taśma magnetyczna, dysk magnetyczny lub dysk optyczny.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Records	------	**Dokumentacja**	Wszystkie książki, dokumenty, mapy, fotografie, materiały do odczytu maszynowego lub inne materiały dokumentalne, niezależnie od formy fizycznej lub cech, wykonane lub otrzymane przez organizację na mocy prawa lub w związku z transakcją działalności publicznej i zachowane lub odpowiednie do zachowania przez tę organizację lub jej prawowitego następcę, jako dowód organizacji, funkcji, zasad, decyzji, procedur, lub innych działań organizacji lub ze względu na wartość informacyjną zawartych w nich danych.
Recover (CSF function)	------	**Odzyskuj (funkcja ram cyberbezpieczeństwa)**	Opracowanie i wdrożenie odpowiednich działań w celu utrzymania planów odporności i przywrócenia wszelkich zdolności lub usług, które zostały osłabione w wyniku zdarzenia związanego z cyberbezpieczeństwem.
Recovery Point Objective	**RPO**	**Punkt odtworzenia danych**	Moment w czasie określający stan danych, które zostaną odzyskane po awarii.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Recovery Time Objective	**RTO**	**Czas odzyskiwania**	Czas potrzebny do przywrócenia systemu do pracy, w tym do odzyskania danych.
Redundant Array Of Independent Disks	**RAID**	**Nadmiarowa macierz niezależnych dysków**	Sposób wykorzystania w systemie informatycznym dwóch lub większej liczby dysków twardych, w którym dyski te współpracują pomiędzy sobą
Remanence	------	**Pozostałość**	Szczątkowa informacja pozostająca na nośniku po jego wyczyszczeniu. Patrz: • Magnetyzm szczątkowy (*ang. Magnetic Remanence*), • Czyszczenie (*ang. Clearing*).
Remediation	------	**Korygowanie**	Działanie mające na celu minimalizowanie skutków realizacji zagrożenia.
Remote Access	------	**Zdalny dostęp**	Dostęp do systemów informatycznych przez uprawnionego użytkownika, który łączy się z systemem poprzez zewnętrzną sieć komputerową.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Remote Diagnostics	------	**Zdalna diagnostyka**	Czynności diagnostyczne lub utrzymaniowe w systemie informatycznym wykonywane przez upoważnione podmioty komunikujące się z tym systemem poprzez sieć publiczną.
Remote Maintenance	------	**Zdalna konserwacja/utrzymanie**	Czynności konserwacyjne prowadzone przez osoby komunikujące się spoza granic systemu informatycznego.
Removable Media	------	**Nośnik wymienny**	Elektroniczny nośnik danych, który może być w prosty sposób podłączany i odłączany do/z komputera. Patrz: Przenośna pamięć masowa (*ang. Portable Storage Device*)
Replay Attacks	------	**Atak powtórzeniowy**	Atak polegający na podstawieniu fałszywej sesji uwierzytelniania, przejęciu danych uwierzytelniających i ponownym podstawieniu, tym razem oryginalnej, sesji uwierzytelniania.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Request for Comment	**RFC**	**Prośba o komentarz**	Zbiór technicznych oraz organizacyjnych dokumentów mających formę memorandum, związanych z Internetem oraz sieciami komputerowymi.
Residual Risk	------	**Ryzyko szczątkowe**	Ryzyko po wdrożeniu zabezpieczeń.
Residue	------	**Pozostałość**	Dane pozostające na nośniku po zakończeniu określonej operacji w systemie, ale przed rozmagnesowaniem lub nadpisaniem (np. dane w buforach roboczych, dane pozostające w niewykorzystanej części klastra pamięci dyskowej).
Resilience	------	**Odporność**	Zdolność do szybkiego dostosowywania się i odzyskiwania zdolności do działania po znanych lub nieznanych zmianach środowiska, poprzez całościowe wdrożenie zarządzania ryzykiem, planowania awaryjnego i ciągłości działania. Synonim: Odporność systemu informatycznego (ang. *Information System Resilience*)

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Respond (CSF function)	------	**Reaguj (funkcja ram cyberbezpieczeństwa)**	Opracowanie i wdrożenie odpowiednich środków pozwalających na podjęcie działań w związku z wykrytym zdarzeniem związanym z cyberbezpieczeństwem.
Risk	------	**Ryzyko**	Skutek niepewności w odniesieniu do ustalonego celu.
Risk Acceptance	------	**Akceptacja ryzyka**	Decyzja uprawnionej osoby o akceptacji poziomu ryzyka.
Risk Analysis	------	**Analiza ryzyka**	Systematyczne podejście mające na celu zidentyfikowanie w systemie źródeł ryzyka i przypisanie zidentyfikowanym ryzykom wartości.
Risk Assessment	**RA**	**Szacowanie ryzyka**	Proces identyfikacji, analizy i oceny ryzyka.
Risk Evaluation	**RE**	**Ocena ryzyka**	Proces porównywania wyników analizy ryzyka z kryteriami w celu stwierdzenia, czy ryzyko i/lub jego poziom są akceptowane albo tolerowane

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Risk Executive (Function)	**RE**	**Zarządzanie ryzykiem (funkcja)**	Osoba (lub grupa osób, kierowana przez wyższego rangą urzędnika w jednostce organizacyjnej) odpowiedzialna za zarządzanie ryzykiem. Posiada w całej organizacji uprawnienia nadzoru i kontroli w zakresie zarządzania ryzykiem. Podstawowe zadania: okresowa (tj. wynikająca z zapisów polityki bezpieczeństwa) kontrola poziomu ryzyka w organizacji; okresowa weryfikacja wartości poziomu akceptacji ryzyka; okresowa weryfikacja kluczowych wskaźników ryzyka; weryfikacja spójności administrowania ryzykiem we wszystkich obszarach działalności organizacji; kontrola zgodności działań w zakresie minimalizacji ryzyka z celami biznesowymi organizacji; nadzór nad działaniami właścicieli ryzyka w zakresie zarządzania ryzykiem; nadzór nad prowadzeniem rejestru ryzyka organizacji.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Risk Management	------	**Zarządzanie ryzykiem**	Proces zarządczy związany z działaniami organizacji (w tym misją, funkcjami, wizerunkiem lub reputacją), zasobami organizacji lub osobami fizycznymi wynikającymi z działania systemu informatycznego. Obejmuje: ocenę ryzyka; analizę kosztów i korzyści; wybór, wdrożenie i ocenę środków bezpieczeństwa; oraz formalne upoważnienie do obsługi systemu. Proces uwzględnia skuteczność, wydajność i ograniczenia wynikające z przepisów prawa, dyrektyw, zasad. Patrz: Zdolność, Zarządzanie oraz Szacowanie Ryzyka (*ang. Capability, Manage and Assess Risk*)

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Risk Management Framework	**RMF**	**Ramy zarządzania ryzykiem**	Ustrukturyzowane podejście stosowane do nadzorowania ryzyka dla organizacji i zarządzania nim. Zapewnia metodyczny i ustrukturyzowany proces, który integruje działania w zakresie bezpieczeństwa informacji i zarządzania ryzykiem w cyklu życia systemu.
Risk Mitigation	------	**Ograniczanie ryzyka**	Proces wyboru i wdrażania środków mających na celu zmniejszenie wartości poziomu ryzyka.
Risk Response	------	**Reakcja na ryzyko**	Akceptacja, unikanie, ograniczanie, dzielenie się lub przenoszenie ryzyka na działania organizacji, aktywa organizacji, osoby fizyczne, inne organizacje lub Państwo.
Risk Tolerance	------	**Tolerowanie ryzyka**	Decyzja uprawnionej osoby o akceptacji poziomu ryzyka mimo tego, że wartość jego poziomu przekracza dopuszczalny próg akceptacji.
Root User	------	**Użytkownik poziomu root**	Użytkownik o najwyższych uprawnieniach w systemie

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Rootkit	------	**Program typu rootkit**	Zestaw narzędzi programistycznych używanych przez atakującego do uzyskania nieuprawnionego dostępu do systemu informatycznego z najwyższymi uprawnieniami administratora.
Safegurds	------	**Środki bezpieczeństwa / zabezpieczenia**	Środki określone w celu spełnienia wymogów bezpieczeństwa (tj. poufności, integralności i dostępności) określonych dla systemu informatycznego. Środki bezpieczeństwa mogą obejmować funkcje zabezpieczeń, ograniczenia zarządzania, bezpieczeństwo personelu i bezpieczeństwo struktur fizycznych, obszarów i urządzeń. Patrz: • Środki przeciwdziałania (*ang. Countermeasures*), • Zabezpieczenia / Środki bezpieczeństwa (*ang. Security controls*)

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Safety	------	**Bezpieczeństwo**	Stan będący rezultatem ustanowienia i utrzymywania przez organizację zabezpieczeń umożliwiających osiągnięcie poziomów ryzyka o akceptowalnych wartościach.
Sandboxing / Sandbox	------	**Środowisko izolowane („piaskownica”)**	Środowisko programowe umożliwiające uruchamianie programów w sposób uniemożliwiający rozprzestrzenianie się ewentualnych zagrożeń (np. gdy uruchamiany program to kod złośliwy) poza to środowisko.
Sanitization	------	**Sanityzacja**	Proces usuwania informacji z nośnika w taki sposób, że odzyskiwanie informacji nie jest możliwe. Obejmuje usunięcie wszystkich etykiet, oznaczeń i dzienników aktywności.
Scanning	------	**Skanowanie**	Przeglądanie przez odpowiednio skonstruowany program (tzw. skaner) zadanego zakresu adresów IP i wykonywanie zaprogramowanych (zwykle konfigurowalnych) działań.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Scareware	------	**Scareware**	Rodzaj złośliwego oprogramowania generującego fałszywe komunikaty o zagrożeniu systemu i skłaniające atakowanego do zainstalowania oprogramowania przeciwdziałającego temu pozornemu zagrożeniu, które w istocie jest malware'm.
Scavenging	------	**Wygrzebywanie**	Przeglądanie zawartości nośników z zamiarem poszukiwania pozostałości na tych nośnikach w celu pozyskiwania danych.
Scoping Considerations	------	**Zastosowanie rozważań dotyczących zakresu stosowania i wdrażania**	Część wytycznych dotyczących dostosowywania (*ang. tailoring*), dostarczająca organizacjom szczególnych rozważań na temat możliwości zastosowania i wdrożenia zabezpieczeń w zestawie minimalnych zabezpieczeń. Rozważania te obejmują politykę/regulacje, technologię, infrastrukturę fizyczną, alokację elementów systemu, gotowość/środowisko, publiczny dostęp, skalowalność, zabezpieczenia wspólne i atrybuty bezpieczeństwa.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Scoping Guidance	------	**Procedury ustalania zakresu działania systemu**	Zapewniają organizacjom, związane z technologią, infrastrukturą, dostępem publicznym, skalowalnością, ogólnymi zabezpieczeniami systemu i ryzykiem, rozwiązania dotyczące stosowania i wdrażania poszczególnych form indywidualnych podstawowych mechanizmów zabezpieczeń.
Secure Hash Algorithm	**SHA**	**Bezpieczna funkcja skrótu**	Funkcja skrótu, dla której w praktyce niewykonalne jest: odtworzenie wiadomości stanowiącej argument funkcji na podstawie wartości funkcji; znalezienie dwóch różnych wiadomości stanowiących argument funkcji, które dadzą taka samą wartość funkcji.
Secure Socket Layer	**SSL**	**Protokół SSL**	Protokół używany do zapewnienia prywatności (poufności) podczas transmisji poprzez sieć publiczna (Internet). Protokół SSL zapewnia również uwierzytelnienie serwera.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Security	**SEC**	**Bezpieczeństwo**	Proces ustanawiania i utrzymywania zabezpieczeń w postępowaniu z ryzykiem mający na celu osiągnięcie bezpieczeństwa.
Security - Relevant Events	------	**Zdarzenia istotne dla bezpieczeństwa**	Obejmują np. identyfikację nowego zagrożenia, na które podatne są systemy informatyczne organizacji, oraz instalację nowego sprzętu, aplikacji lub oprogramowania układowego.
Security Architect	**SecA**	**Architekt bezpieczeństwa informacji**	Osoba, grupa lub organizacja odpowiedzialna za zapewnienie, że wymagania dotyczące bezpieczeństwa informacji niezbędne do ochrony podstawowych misji i procesów biznesowych organizacji są odpowiednio uwzględnione we wszystkich aspektach architektury korporacyjnej, w tym modeli referencyjnych, architektury segmentów i rozwiązań oraz wynikających z nich systemów informatycznych wspierających te misje i procesy biznesowe.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Security Architecture	------	**Architektura bezpieczeństwa**	Patrz: Architektura bezpieczeństwa informacji (*ang. Information Security Architecture*)
Security Assertion Markup Language	**SAML**	------	Nazwa protokołu, zatwierdzonego przez OASIS (Organization for the Advancement of Structured Information Standards) i wykorzystywanego do pośredniczenia w uwierzytelnianiu i automatycznego przekazywania między systemami i aplikacjami informacji o uprawnieniach użytkowników. Protokół ten bazuje na standardzie XML. Najważniejszą cechą SAML jest próba rozwiązania problemu wielokrotnego logowania do stron WWW.
Security Attribute	------	**Atrybut bezpieczeństwa**	Cecha lub właściwość obiektu (np. zasobu informacyjnego) lub systemu, z którym obiekt jest związany (np. przetwarzany) podlegająca wartościowaniu w kontekście bezpieczeństwa.
Security Authorization	------	**Autoryzacja bezpieczeństwa**	Patrz: Autoryzacja (ang. Authorization)

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Security Capability	------	**Zdolność do ochrony**	Połączenie wzajemnie wzmacniających się środków bezpieczeństwa (tj. zabezpieczeń i środków zaradczych) wdrażanych za pomocą środków technicznych (tj. funkcjonalności sprzętu, aplikacji i oprogramowania układowego), fizycznych (tj. urządzeń fizycznych i środków ochronnych) oraz proceduralnych (tj. procedur wykonywanych przez personel).
Security Categorization	------	**Kategoryzacja bezpieczeństwa**	Proces określania kategorii bezpieczeństwa informacji lub systemu informatycznego. Metodyki kategoryzacji bezpieczeństwa są opisane w standardzie NSC 199.
Security Category	**SC**	**Kategoria bezpieczeństwa**	Charakterystyka informacji lub systemu informatycznego oparta na ocenie potencjalnego wpływu utraty poufności, integralności lub dostępności takich informacji lub systemu informatycznego na działalność organizacji, jej zasoby lub na osoby fizyczne.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Security Content Automation Protocol	**SCAP**	**Automatyczny protokół zabezpieczeń zawartości**	Metoda z zastosowaniem określonych standardów w celu umożliwienia zautomatyzowanego zarządzania podatnościami, pomiarem i oceną zgodności z zasadami systemów wdrożonych w organizacji.
Security Control Assessment	------	**Ocena środków bezpieczeństwa**	Testowanie i ocena środków bezpieczeństwa w celu określenia zakresu, w jakim zabezpieczenia te są prawidłowo wdrażane, działają zgodnie z przeznaczeniem i przynoszą pożądane rezultaty w odniesieniu do spełniania wymogów bezpieczeństwa systemu informatycznego lub organizacji.
Security Control Assessor	------	**Oceniający środki bezpieczeństwa**	Osoba, grupa lub organizacja odpowiedzialna za przeprowadzenie oceny środków bezpieczeństwa (zabezpieczeń).

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Security Control Baselines	------	**Zestaw minimalnych zabezpieczeń / Bazowe środki bezpieczeństwa / Zabezpieczenia bazowe**	Zestaw minimalnych zabezpieczeń definiowanych dla systemu informatycznego, o niskim, umiarkowanym lub o dużym wpływie na atrybuty bezpieczeństwa informacji (poufność, integralność, dostępność). Ustanowiony w wyniku podjętych działań planowania strategicznego bezpieczeństwa informacji w celu określenia jednej lub kilku kategoryzacji zabezpieczeń; ten zestaw zabezpieczeń jest początkowym zbiorem środków bezpieczeństwa wybranym dla określonego systemu informatycznego po określeniu kategoryzacji zabezpieczeń systemu. Potoczne nazewnictwo techniczne: „bejslajny”.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Security Control Enhancements	------	**Zabezpieczenia rozszerzone**	Instrukcje stosowania zabezpieczeń do: (i) implementacji dodatkowych, ale powiązanych, funkcjonalności do podstawowych zabezpieczeń; i/lub (ii) zwiększenia mocy podstawowych zabezpieczeń.
Security Control Inheritance	------	**Dziedziczenie środków bezpieczeństwa**	Sytuacja, w której system informatyczny lub aplikacja jest chroniona środkami bezpieczeństwa (lub elementami środków bezpieczeństwa), które są opracowywane, wdrażane, oceniane, zatwierdzane i monitorowane przez podmioty inne niż te, które są odpowiedzialne za system lub aplikację; podmioty wewnętrzne lub zewnętrzne w stosunku do organizacji, w której znajduje się system lub aplikacja. Patrz: Zabezpieczenie wspólne (*ang*. *Common Control*).

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Security Controls	------	**Zabezpieczenia / Środki Bezpieczeństwa / Mechanizmy zabezpieczeń**	Środki zarządcze, organizacyjne lub technologiczne stosowane w celu zapewnienia poufności, integralności i dostępności informacji i/lub dostępności systemu informatycznego.
Security Impact Analysis	**SIA**	**Analiza wpływu na bezpieczeństwo**	Analiza przeprowadzona przez pracownika organizacji, często na etapie ciągłego monitorowania procesu certyfikacji i akredytacji bezpieczeństwa, w celu określenia, w jakim stopniu zmiany w systemie informatycznym wpłynęły na poziom bezpieczeństwa systemu.
Security Incident	------	**Incydent bezpieczeństwa**	Patrz: Incydent (ang. *Incident*)
Security Information	------	**Informacje dotyczące bezpieczeństwa**	Informacje w ramach systemu, które mogą mieć potencjalny wpływ na działanie funkcji bezpieczeństwa lub na świadczenie usług bezpieczeństwa w sposób, który mógłby doprowadzić do niewdrożenia polityki bezpieczeństwa systemu lub utrzymania izolacji kodu i danych.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Security Information and Event Management	**SIEM**	**Bezpieczeństwo Informacji i Zarządzanie Zdarzeniami**	Aplikacja zapewniająca możliwość zbierania danych dotyczących bezpieczeństwa z komponentów systemu informatycznego i przedstawiania tych danych jako informacji użytecznych za pomocą jednego interfejsu.
Security Label	------	**Etykieta zabezpieczająca**	Wyraźne lub dorozumiane oznaczanie struktury danych lub nośnika wyjściowego skojarzonego z systemem informatycznym reprezentującym kategorię zabezpieczeń NSC 199, lub oznaczenie kategorii bezpieczeństwa informacji lub systemu informatycznego. Patrz: Etykieta (*ang. Label*)
Security Mechanism	------	**Mechanizmy zabezpieczeń**	Mechanizmy zarządzania, operacyjne i techniczne (tj. zabezpieczenia lub środki zaradcze) przewidziane dla systemu informatycznego w celu ochrony poufności, integralności i dostępności systemu i jego informacji.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Security Objective	------	**Atrybut bezpieczeństwa**	Poufność, integralność lub dostępność.
Security Operation Center	**SOC**	**Operacyjne centrum bezpieczeństwa**	Grupa osób składająca się z analityków bezpieczeństwa, wyposażona w odpowiednie środki technologiczne, zorganizowana w celu monitorowania zdarzeń w systemie informatycznym w poszukiwaniu potencjalnych incydentów bezpieczeństwa komputerowego i podejmowania bezzwłocznych działań mających na celu powstrzymywanie i zwalczanie skutków wynikających z tych incydentów, a także pozyskania informacji na temat ich istoty. SOC w celu powstrzymania ataku lub ograniczenia jego zasięgu, a także w celu zabezpieczenia śladów na potrzeby kryminalistyki komputerowej, ma możliwość oddziaływania na konfigurację systemu.
Security Perimeter	------	**Obwód zabezpieczeń**	Patrz: Granice akredytacji systemu (*ang. Accreditation Boundary*).

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Security Plan	------	**Plan bezpieczeństwa**	Patrz: Plan bezpieczeństwa systemu (*ang. System Security Plan*)
Security Policy	------	**Polityka / zasady bezpieczeństwa**	Dokument opisujący jak organizacja zarządza, zabezpiecza i realizuje kluczowe procesy biznesowe. Zorganizowane działania mające doprowadzić do osiągnięcia założonego celu(-ów) biznesowych.
Security Requirements	------	**Wymagania bezpieczeństwa**	Wymagania nakładane na system informatyczny, które pochodzą z obowiązujących przepisów prawa, zarządzeń wykonawczych, dyrektyw, zasad, norm, instrukcji, przepisów lub procedur lub misji organizacyjnej /sprawy biznesowej. Powinny zapewnić poufność, integralność i dostępność przetwarzanych, przechowywanych lub przekazywanych informacji.
Security Requirements Baseline	------	**Podstawowe (bazowe) wymagania bezpieczeństwa**	Opis minimalnych wymagań niezbędnych do uzyskania akceptowalnego poziomu ryzyka w systemie informatycznym.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Security-focused Configuration Management	**SecCM**	**Zarządzania konfiguracją zorientowaną na bezpieczeństwo**	Dostarcza wytyczne dla organizacji odpowiedzialnych za zarządzanie i administrowanie bezpieczeństwem systemów i związanych z nimi środowisk operacyjnych. Dokument ten koncentruje się na implementacji aspektów bezpieczeństwa systemowego w zarządzaniu konfiguracją, i jako taki, termin "zarządzanie konfiguracją skoncentrowane na bezpieczeństwie" jest używany dla podkreślenia koncentracji na bezpieczeństwie informacji.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Selection Statement	------	**Deklaracja wyboru**	Parametr zabezpieczenia, który umożliwia organizacji wybór wartości z listy wstępnie zdefiniowanych wartości dostarczonych jako część zabezpieczenia lub rozszerzenia zabezpieczenia (np. wybór w celu ograniczenia lub zakazu działania). Patrz: • Oświadczenie o przydzieleniu (*ang. Assignment Statement*) • Parametr zabezpieczenia zdefiniowany przez organizację (*ang. organization-defined control parameter*)

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Senior Accountable Official For Risk Management	**SAORM**	------	Osoba posiadająca wiedzę we wszystkich obszarów jednostki organizacyjnej i jest odpowiedzialna za dostosowanie procesów zarządzania bezpieczeństwem informacji do procesów planowania strategicznego, operacyjnego i budżetowego. Kieruje i zarządza funkcją wykonawczą ds. ryzyka (RE) w organizacji i jest odpowiedzialna za dostosowanie procesów zarządzania ryzykiem w zakresie bezpieczeństwa informacji i ochrony prywatności do procesów planowania strategicznego, operacyjnego i budżetowego.
Senior Agency Information Security Officer	**SAISO**	------	Kluczowa osoba w jednostce organizacyjnej odpowiedzialna za bezpieczeństwo informacji. Inaczej Chief Information Security Officer (CISO); lub Senior Information Security Officer (SISO) – w zależności od kultury organizacyjnej jednostki organizacyjnej.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Senior Agency Official For Privacy	**SAOP**	------	Osoba odpowiedzialna za prywatność i ochronę danych osobowych w jednostce organizacyjnej.
Senior Information Security Officer	**SISO**	------	Patrz: *Senior Agency Information Security Officer (*SAISO)
Sensitivity	------	**Wrażliwość**	Miara ważności przypisana do informacji przez jej właściciela w celu oznaczenia jego wymagań w zakresie ochrony.
Sensor Mobile Devices	------	**Czujniki urządzeń mobilnych**	Czujniki wbudowane w urządzenia mobilne obejmują na przykład kamery, mikrofony, mechanizmy globalnego systemu pozycjonowania (GPS) i akcelerometry.
Service Level Agreement	**SLA**	**Umowa gwarancji świadczenia usługi**	Umowa utrzymania ustalonego między klientem i usługodawcą, poziomu jakości usług.
Service Orchestration		**Orkiestracja usług**	Odnosi się do aranżacji, koordynacji i zarządzania infrastrukturą w celu świadczenia różnych usług w oraz spełnienia wymagań IT i biznesowych.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Service Pack	**SP**	**Dodatki serwisowe**	Termin Microsoft odnoszący się zbioru poprawek zintegrowanych w pojedynczą dużą aktualizację. Patrz: Zarządzanie poprawkami *(ang. Patch management*)
Shielded Enclosure	------	**Obudowa ekranowana**	Pomieszczenie lub obudowa skonstruowane w celu obniżenia ulotu elektromagnetycznego albo akustycznego.
Signature	------	**Sygnatura**	Wartość liczbowa identyfikująca obiekt, przypisana do niego według określonej reguły.
Simple Object Access Protocol	**SOAP**	------	Protokół komunikacyjny wykorzystujący XML do kodowania wywołań i zazwyczaj protokół HTTP do ich przenoszenia; możliwe jest jednak wykorzystanie innych protokołów do transportu danych.
Social Engineering	------	**Inżynieria społeczna**	Działanie zmierzające do uzyskania pożądanego zachowania jednostek i grup społecznych

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Software	------	**Aplikacja / software / program**	Programy komputerowe i związane z nimi dane, które mogą być dynamicznie zapisywane lub modyfikowane podczas wykonywania. Patrz: Aplikacja (*ang. aplication*)
Software Assurance	**SWA**	**Wiarygodność oprogramowania**	Poziom zaufania do tego, że oprogramowanie jest wolne od podatności, zarówno wprowadzonych intencjonalnie jak i przypadkowo w całym cyklu życiowym tego oprogramowania.
Software Defined Network	**SDN**	**Sieć definiowana programowo**	Koncepcja architektury sieci polegająca na wydzieleniu z inteligentnego urządzenia sieciowego (tj. zarządczo-sterującego komponentu) i pozostawienie dla tego urządzenia wyłącznie zadań polegających na przesyłaniu danych w pakietach pomiędzy portami.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Software Defined Perimeter	**SDP**	**Obwód zdefiniowany programowo**	Zwana także „Black Cloud", to podejście do bezpieczeństwa komputerowego, które ewoluowało z prac wykonanych w Agencji ds. Systemów Informacji Obronnej w ramach inicjatywy Global Information Grid Black Core Network. Zdefiniowany programowo obwód (SDP) to sposób na ukrycie infrastruktury podłączonej do Internetu (serwery, routery itp.), tak aby osoby zewnętrzne i hakerzy nie mogli go zobaczyć, niezależnie od tego, czy jest on hostowany lokalnie czy w chmurze.
SPAM	------	**Spam**	Informacje zbędne dla jej odbiorców. Formy spamu: spam korespondencyjny, oszukiwanie wyszukiwarek internetowych, samoczynnie otwierające się reklamy na stronach WWW.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Spear Phishing Attacks	------	**Ataki spersonalizowanego wyłudzania informacji**	Potoczny termin, używany do opisu każdego silnie ukierunkowanego (w pełni spersonalizowanego i poprzedzonego wywiadem środowiskowym) ataku phishingowego (wyłudzającego informację). Jest bardziej wyrafinowaną formą standardowego ataku phishingowego.
Special Publication	**SP**	**Publikacja specjalna**	Patrz: Search | CSRC (nist.gov)
Specification	------	**Specyfikacja**	Obiekt oceny, który zawiera artefakty oparte na dokumentach (np. polityki, procedury, plany, wymagania bezpieczeństwa systemu, specyfikacje funkcjonalne, projekty architektoniczne) związane z systemem informatycznym.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Specification Requirement	------	**Specyfikacja techniczna**	Rodzaj wymogu, który zapewnia specyfikację dla określonej zdolności, która realizuje całość lub część zabezpieczeń i która może być oceniana (tj. jako część procesu weryfikacji, walidacji, testowania i oceny).
Spillage	------	**Wyciek**	Incydent bezpieczeństwa, w wyniku którego następuje przesłanie informacji do systemu, który nie posiada akredytacji do przetwarzania takiej informacji. Patrz: • Skażenie (*ang. Contamination*) • Wyciek danych (*ang. Data Spillage*)
Spoofing	------	**Spoofing**	Klasa ataków, podczas których wysyłający fałszuje swój adres w celu uzyskania nielegalnego dostępu do systemu, albo nakłania uprawnionego użytkownika do nieprawidłowych zachowań w systemie. Formami spoofing'u są min.: podszywanie się, maskarada, podłączanie się, naśladowanie.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Spyware	------	**Oprogramowanie szpiegujące**	Oprogramowanie instalowane w systemie informatycznym w celu zbierania informacji na temat osób lub organizacji bez ich wiedzy, rodzaj kodu złośliwego.
Standard Operating Procedure	**SOP**	**Standardowa procedura operacyjna**	Zestaw instrukcji służących do opisu procesu lub procedury, które wykonują określoną operację lub jednoznaczną reakcję na dane zdarzenie.
Statement of Work Requirement	------	**Specyfikacja wymagań pracy**	Rodzaj wymagania, które reprezentuje czynność wykonywaną podczas funkcjonowania operacyjnego lub podczas rozwoju systemu.
Steganography	------	**Steganografia**	Pojęcie określające ukrywanie informacji w innej informacji, zapisanej w innym formacie niż informacja ukrywana (np. tekstu w pliku graficznym).
Storage Area Network	**SAN**	**Sieciowa pamięć masowa**	Obszar sieci zapewniający systemom komputerowym dostęp do zasobów pamięci masowej.
Subject	------	**Podmiot**	Użytkownik lub proces działający w imieniu użytkownika.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Subsystem	------	**Podsystem**	Główna sekcja lub komponent systemu informatycznego zawierający informacje, techniki informatyczne i personel, która/y pełni jedną lub więcej określonych funkcji.
Superuser	------	**Użytkownik uprzywilejowany**	Patrz: Użytkownik uprzywilejowany (*ang. Privileged user*)
Supervisory Control And Data Acquisition System	**SCADA**	**Nadzorczy system sterowania i pozyskiwania danych**	Sieci lub systemy używane do sterowania produkcją przemysłową lub do zarządzania infrastrukturą taką jak rurociągi czy systemy energetyczne.
Supply Chain	------	**Łańcuch dostaw**	System składający się z zasad organizacyjnych, ludzi, działań, informacji, niekiedy w wymiarze międzynarodowym, który zapewnia dostarczanie odbiorcom usług lub produktów.
Supply Chain Attack	------	**Atak na łańcuch dostaw**	Działanie mające na celu wprowadzenie podatności do obiektu, jego zniszczenie lub nieuprawnione wykorzystanie, na etapie dostarczania tego obiektu do miejsca przeznaczenia.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Supply Chain Risk	------	**Ryzyko związane z łańcuchem dostaw**	1. Ryzyko wynikające z utraty poufności, integralności lub dostępności informacji lub systemów informatycznych i odzwierciedlające potencjalny niekorzystny wpływ na działalność organizacji (w tym misję, funkcje, wizerunek lub reputację), aktywa organizacji, osoby, inne organizacje i Państwo. 2. Ryzyko, że przeciwnik może sabotować, złośliwie wprowadzać niepożądane funkcje lub w inny sposób podważać projekt, integralność, wytwarzanie, produkcję, dystrybucję, instalację, działanie lub konserwację dostarczanego elementu lub systemu w celu inwigilowania, odmowy działania, zakłócania lub innego rodzaju pogarszania funkcjonowania, użytkowania lub eksploatacji systemu.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Supply Chain Risk Management	**SCRM**	**Zarządzanie ryzykiem w łańcuchu dostaw**	Wdrażanie procesów, narzędzi lub technik w celu zminimalizowania niekorzystnego wpływu ataków, które pozwalają przeciwnikowi na wykorzystanie wprowadzonych przed instalacją implantów lub innych podatności w celu infiltracji danych lub manipulowania sprzętem informatycznym, oprogramowaniem, systemami operacyjnymi, urządzeniami peryferyjnymi (produktami informatycznymi) lub usługami w dowolnym momencie cyklu życia produktu.
Synchronous Digital Hierarchy	**SDH**	**Tryb transmisji synchronicznej**	Technologia sieci transportu informacji, charakteryzująca się tym, że wszystkie urządzenia działające w sieci SDH, pracujące w trybie bezawaryjnym, są zsynchronizowane zarówno do nadrzędnego zegara (PRC) jak i do siebie nawzajem (w odróżnieniu od takich technologii jak, np. ATM).

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
System	------	**System**	Patrz: • System informatyczny / teleinformatyczny (*ang. Information System*), • System IT (*ang. IT System*)
System Boundary	------	**Granica systemu**	Patrz: • Granica systemu informatycznego (*ang. Information System Boundary*); • Granica autoryzacji bezpieczeństwa *(ang. Security Authorization Boundary*); • Granica autoryzacji (ang. *Authorization Boundary*).
System Component	------	**Komponent systemu**	Patrz: Komponent systemu informatycznego *(ang. Information System Component*)
System Development Life Cycle	**SDLC**	**Cykl życia systemu**	Cykl życia systemu to działania związane z systemem obejmujące inicjację, projektowanie albo przejęcie systemu, wdrożenie, eksploatację i utrzymanie, a ostatecznie jego wycofanie z eksploatacji, które zwykle inicjuje uruchomienie kolejnego systemu.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
System Element	------	**Element systemu**	Składnik zbioru pozycji składających się na system. *Uwaga 1:* Elementem systemu może być dyskretny składnik, produkt, usługa, podsystem, system, infrastruktura lub przedsiębiorstwo. *Uwaga 2:* Każdy element systemu jest wdrażany w celu spełnienia określonych wymagań. *Uwaga 3:* Powtarzalny charakter terminu pozwala na stosowanie terminu *system w* równym stopniu w odniesieniu do odrębnego komponentu lub dużego, złożonego, rozproszonego geograficznie systemu. *Uwaga 4:* Elementy systemu są realizowane przez: sprzęt, aplikacje i oprogramowanie układowe, które wykonują operacje na danych/informacji; struktury fizyczne, urządzenia i komponenty w środowisku pracy; oraz ludzi, procesy i procedury obsługi, podtrzymywania i wspierania elementów systemu. *Uwaga 5: Elementy systemu* i *zasoby informatyczne* (ang. information resources) są terminami wymiennymi.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
System Privacy Officer	**SPO**	------	Osoba odpowiedzialna za prywatność i ochronę danych osobowych w systemie teleinformatycznym / informatycznym jednostki organizacyjnej. Zapewnia zgodność z wymogami ochrony prywatności i zarządza ryzykiem utraty prywatności przez osoby fizyczne związanym z przetwarzaniem danych osobowych.
System Provenance	------	**Pochodzenie systemu**	Chronologia powstania, rozwoju, własności, lokalizacji oraz zmian w systemie lub komponencie systemu i powiązanych danych. Może ona również obejmować personel i procesy wykorzystywane do interakcji z systemem, komponentem lub powiązanymi danymi lub do wprowadzania w nich zmian.
System Security Officer	**SSO**	------	Osoba w organizacji, której przypisano odpowiedzialność za zapewnienie utrzymania odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa operacyjnego dla systemu informatycznego.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
System Security Plan	**SSP**	**Plan bezpieczeństwa systemu**	Oficjalny dokument, który zawiera przegląd wymagań dotyczących zabezpieczeń dla systemu informatycznego i opisuje mechanizmy zabezpieczeń wykorzystywanych lub planowanych do spełnienia tych wymagań. Synonim: Plan Bezpieczeństwa Systemu Informatycznego (ang. *Information System Security Plan*)
System-Related Privacy Risk	------	**Ryzyko utraty prywatności związane z systemem**	Ryzyko dla osoby lub osób związanych z tworzeniem, gromadzeniem, wykorzystywaniem, przetwarzaniem, przechowywaniem, utrzymaniem, rozpowszechnianiem, ujawnianiem i usuwaniem danych osobowych przez organizację. Patrz: Ryzyko (*ang. Risk*).

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
System-Related Security Risk	------	**Ryzyko związane z bezpieczeństwem systemu**	Ryzyko, które powstaje w wyniku utraty poufności, integralności lub dostępności informacji lub systemów i które uwzględnia wpływ na organizację (w tym na aktywa, misję, funkcje, wizerunek lub reputację), osoby, inne organizacje i Państwo. Patrz: Ryzyko (*ang. Risk*).
Systems Privacy Engineer	**SPE**	**Inżynier ochrony prywatności i danych osobowych**	Osoba odpowiedzialna za czynności związane z zapewnieniem zgodności z wymaganiami w zakresie ochrony prywatności i zarządzaniem zagrożeniami dla prywatności osób fizycznych związanymi z przetwarzaniem danych osobowych.
Systems Security Engineering	------	**Inżynieria bezpieczeństwa systemów**	Proces, który uwzględnia i udoskonala wymogi bezpieczeństwa i zapewnia ich integrację z produktami i systemami informatycznymi poprzez ukierunkowane projektowanie lub konfigurację zabezpieczeń.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
System-Specific Security Control	------	**Zabezpieczenie specyficzne systemu**	Zabezpieczenie systemu informatycznego, które nie zostało zastosowane, jako zabezpieczenie ogólne wielu systemów.
Tailored Security Control Baseline	------	**Dostosowanie do poziomu minimalnych zabezpieczeń (bazowych zabezpieczeń)**	Zbiór ustanowionych środków bezpieczeństwa wynikających z zastosowania wytycznych dotyczących dostosowania do poziomu minimalnych zabezpieczeń. Patrz: Dostosowywanie (*ang.* Tailoring).

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Tailoring	------	**Dostosowywanie**	Proces, za pomocą którego poziom minimalnych zabezpieczeń jest modyfikowany poprzez: (i) określenie i wyznaczenie wspólnych zabezpieczeń; (ii) zastosowanie rozważań dotyczących zakresu stosowania i wdrażania minimalnych (podstawowych) zabezpieczeń; (iii) wybór zabezpieczeń kompensacyjnych; (iv) przypisanie określonych wartości do zdefiniowanych przez organizację parametrów zabezpieczeń; (v) uzupełnienie podstawowych (minimalnych) zabezpieczeń o dodatkowe środki bezpieczeństwa lub zabezpieczenia rozszerzone; oraz (vi) dostarczenie dodatkowych specyfikacji w celu wdrożenia stosownych zabezpieczeń. [Uwaga: Niektóre czynności dostosowywania mogą być również stosowane do zabezpieczeń prywatności].

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Tailoring (Assessment Procedures)	------	**Dostosowywanie (procedury oceny)**	Proces, w ramach którego procedury oceny określone w NSC 800-53A są dostosowywane lub rozszerzane tak, aby odpowiadały charakterystyce ocenianego systemu informatycznego, zapewniając organizacjom elastyczność niezbędną do spełnienia określonych wymagań organizacyjnych i unikania zbyt ograniczonych metod oceny.
Tampering	------	**Manipulacja / sabotaż**	Celowe działanie skutkujące modyfikacją w systemie mającą na celu zmuszenie systemu do określonego działania.
Technical Controls	------	**Zabezpieczenia techniczne**	Środki bezpieczeństwa (tj. zabezpieczenia lub środki zaradcze) dla systemu informatycznego, które są wdrażane i wykonywane głównie przez system informatyczny za pomocą mechanizmów zawartych w sprzęcie, oprogramowaniu lub składnikach oprogramowania układowego systemu.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Technical Surveillance Countermeasures	**TSCM**	**Techniczne zabezpieczenia przed podglądem i podsłuchem**	Techniki obejmujące wykrywanie obecności urządzeń / zagrożeń podglądu i podsłuchu oraz identyfikowanie technicznych niedociągnięć w zakresie bezpieczeństwa, które mogłyby ułatwić przeprowadzanie penetracji technicznych zdefiniowanych przez organizację obiektów / lokalizacji. Zabezpieczenie to zazwyczaj obejmuje dokładne badania wizualne, elektroniczne i fizyczne badanych obiektów / lokalizacji.
Test	------	**Test**	Rodzaj metody oceny, która charakteryzuje się procesem wykonywania jednego lub więcej obiektów oceny w określonych warunkach, w celu porównania zachowań rzeczywistych z oczekiwanymi, których wyniki są następnie wykorzystywane do wsparcia określania środków bezpieczeństwa lub zabezpieczeń prywatności.
Test, Training, And Exercise	**TT&E**	**Testowanie, szkolenie i ćwiczenie**	----------

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Test, Training, And Exercise Plan	**TT&E PLAN**	**Plan testowania, szkolenia i ćwiczeń**	Plan określający kroki, jakie należy podjąć w celu zapewnienia, że pracownicy są przeszkoleni w zakresie ich ról i obowiązków zawartych w planie IT, plany IT są wykonywane w celu sprawdzenia ich rentowności, a komponenty lub systemy informatyczne są testowane w celu potwierdzenia ich działania w kontekście planu informatycznego.
Test, Training, And Exercise Policy	**TT&E POLICY**	**Zasady testowania, szkolenia i ćwiczeń**	Zasady przedstawiające wewnętrzne i zewnętrzne wymagania organizacji związane ze szkoleniem personelu, wykonywaniem planów IT oraz testowaniem składników i systemów IT.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Threat	------	**Zagrożenie**	Wszelkie okoliczności lub zdarzenia mogące mieć negatywny wpływ na operacje organizacyjne (w tym misję, funkcje, wizerunek lub reputację), zasoby organizacyjne lub osoby fizyczne za pośrednictwem systemu informatycznego poprzez nieautoryzowany dostęp, zniszczenie, ujawnienie, modyfikację informacji i/lub odmowę usługi. Ponadto, możliwość pomyślnego wykorzystania luki w zabezpieczeniach określonego systemu informatycznego przez źródło zagrożenia. Synonim: Cyberzagrożenie (*ang. Cyber Threat*)
Threat Agent		**Czynnik zagrożenia**	Patrz: Źródło zagrożeń *(ang. Threat Source).*
Threat Assessment		**Ocena zagrożenia**	Formalny opis i ocena zagrożenia systemu informatycznego.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Threat Source	------	**Źródło zagrożenia**	Intencja i metoda ukierunkowane na celowe wykorzystanie podatności w zabezpieczeniach lub sytuacje i metody, które mogą przypadkowo wykorzystać podatność. Synonim: Agent zagrożeń *(ang. Threat Agent).*
Time Bomb	------	**Bomba czasowa**	Program wprowadzony do systemu z zamiarem wyrządzenia szkód uaktywniający się w określonym momencie czasu. Rodzaj bomby logicznej.
Token	------	**Token**	Przedmiot będący w wyłącznym posiadaniu osoby i służący jej do uwierzytelnienia.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Trans-European Research and Education Networking Association	**TERENA**	**Transeuropejskie Stowarzyszenie Sieci Badawczych i Edukacyjnych**	Stowarzyszenie utworzone w październiku 1994 roku z połączenia RARE (fr. Réseaux Associés pour la Recherche Européenne) i EARN (ang. European Academic and Research Network), zajmujące się promocją zasobów informacyjnych dla potrzeb badań naukowych i edukacji. Patrz: https://www.terena.org/
Transitional States Of System	------	**Stan przejściowy systemu informatycznego**	Stany przejściowe systemów informatycznych obejmują np. uruchomienie, restart, zamknięcie i przerwanie działania systemu.
Transmission Control Protocol	**TCP**	**Protokół kontroli transmisji**	Standard określający sposób nawiązywania i prowadzenia komunikacji sieciowej, za pośrednictwem której programy aplikacyjne mogą wymieniać dane.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Transmission Control Protocol/Internet Protocol	**TCP/IP**	**Protokół kontroli transmisji/ protokół internetowy**	TCP/IP jest zestawem protokołów komunikacyjnych używanych do łączenia hostów w Internecie. TCP/IP wykorzystuje kilka protokołów, z których dwa główne to TCP i IP.
Trojan Horse	------	**Koń trojański - trojan**	Oprogramowanie wydające się mieć użytkowy charakter jednak posiadające również ukryte funkcje szkodliwe.
Trusted Internet Connections	**TIC**	**Zaufane połączenia internetowe**	Patrz: https://www.cisa.gov/trusted-internet-connections
Trusted Paths	------	**Zaufane ścieżki**	Mechanizmy, za pomocą których użytkownicy mogą komunikować się za pośrednictwem urządzeń wejściowych bezpośrednio z funkcjami bezpieczeństwa systemów informatycznych z niezbędną gwarancją wsparcia zasad bezpieczeństwa informacji.

Trusted Platform Module	**TPM**	**Sprzętowy moduł bezpieczeństwa**	Urządzenie zabezpieczające, które zawiera wygenerowane przez komputer klucze szyfrowania. Jest to rozwiązanie sprzętowe, które zapobiega próbom niepożądanego przejęcia haseł logowania, kluczy szyfrowania i innych poufnych danych. Funkcje zabezpieczeń zapewniane przez moduł TPM są obsługiwane wewnętrznie przez: • Mieszanie; • Generowanie losowych liczb; • Asymetryczne generowanie kluczy; • Asymetryczne szyfrowanie / odszyfrowywanie; W trakcie procesu produkcyjnego układów elektronicznych każdy moduł TPM ma inicjalizowany unikalny podpis, który zwiększa efektywność zaufania / bezpieczeństwa. Aby można było korzystać z modułu TPM, musi on mieć właściciela. Użytkownik modułu TPM musi być fizycznie obecny w celu przejęcia własności. Po zakończeniu procedury i zastosowaniu unikatowego właściciela moduł TPM jest aktywowany.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Trustworthiness	------	**Zaufanie**	Czynniki wpływające na wiarygodność systemów informatycznych obejmują: (i) funkcjonalność zabezpieczeń (tj. funkcje zabezpieczeń, funkcje i/lub mechanizmy stosowane w systemie i jego środowisku działania); oraz (ii) zapewnienie bezpieczeństwa (tj. pewność, że zastosowane funkcje bezpieczeństwa są skuteczne)
Trustworthiness (System)	------	**Zaufanie (system)**	Stopień, w jakim system informatyczny (w tym elementy technologii informatycznej wykorzystywane do jego budowy) może chronić poufność, integralność i dostępność informacji przetwarzanych, przechowywanych lub przekazywanych przez system w pełnym zakresie zagrożeń i prywatności osób fizycznych.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Trustworthy Information System	------	**Zaufany system informatyczny**	System informatyczny, uznawany za zdolny do działania w ramach określonych poziomów ryzyka pomimo zakłóceń w środowisku, błędów ludzkich, awarii strukturalnych i celowych ataków, które mogą wystąpić w jego środowisku działania.
Tunneling	------	**Tunelowanie**	Technologia umożliwiająca jednej sieci komputerowej przeslanie danych poprzez inną sieć. Tunelowanie odbywa się poprzez enkapsulację protokołu sieciowego sieci tunelowanej wewnątrz pakietów przenoszonych przez sieć tunelującą.
Two-Person Control	**TPC**	**Kontrola „dwóch par oczu”**	Wykonywanie czynności w systemie informatycznym, przez co najmniej dwie upoważnione osoby, z których każda ma możliwość skorygowania błędu popełnionego przez tą drugą.
Uniform Resource Locator	**URL**	**Standard URL**	Ujednolicony format adresowania i identyfikowania zasobów Internetu

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Uninterruptible Power Supply	**UPS**	**Zasilanie bezprzerwowe**	Utrzymanie zasilania urządzeń w przypadku zaniku lub nieprawidłowych parametrów zasilania sieciowego.
User	------	**Użytkownik**	Osoba lub proces indywidualny (systemowy) upoważniony do uzyskania dostępu do systemu informatycznego. Synonim: • Podmiot (ang. *Entity*) • Użytkownik systemu informatycznego (ang. *Information System User*)
User Datagram Protocol	**UDP**	**Protokół pakietów użytkownika**	Jeden z protokołów internetowych. UDP stosowany jest w warstwie transportowej modelu OSI.
Virtual Local Area Network	**VLAN**	**Wirtualna sieć lokalna**	Sieć informatyczna wydzielona logicznie w ramach innej, większej sieci fizycznej LAN.
Virtual Private Network	**VPN**	**Wirtualna sieć prywatna**	Sieć zapewniająca bezpieczne połączenie pomiędzy segmentami, wykorzystująca technikę tunelowania.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Virtual Tape Library	**VTL**	**Wirtualna biblioteka taśmowa**	Technologia wirtualizacji pamięci masowej w technologii taśm magnetycznych, zwykle na pamięciach dyskowych, używana zazwyczaj do tworzenia kopii zapasowych i odzyskiwania danych.
Virus	------	**Wirus**	Fragment kodu programu, zwykle dołączony do jakiegoś pliku wykonywalnego lub skryptu bez wiedzy jego użytkownika, zdolny do samodzielnego replikowania się w sieciach komputerowych, zwykle stanowiący oprogramowanie złośliwe.
Vulnerability	------	**Podatność (Luka w Zabezpieczeniach)**	Słabość systemu informatycznego, procedur bezpieczeństwa systemu, wewnętrznych zabezpieczeń lub implementacji, która może zostać wykorzystane lub wywołane przez źródło zagrożenia.
Vulnerability Analysis	------	**Analiza podatności**	Patrz: Ocena podatności na zagrożenia (*ang. Vulnerability Assessment*)

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Vulnerability Assessment	------	**Ocena podatności**	Formalny opis i ocena podatności w zabezpieczeniach systemu informatycznego. Synonim: Analiza podatności na zagrożenia (*ang*. *Vulnerability Analysis*)
Warm Site	------	**Ciepłe zapasowe miejsce pracy (przetwarzania)**	1. Zapasowy system informatyczny, utrzymywany w stanie operacyjnym, nieużywany do realizacji bieżącej pracy operacyjnej organizacji, do którego w krótkim czasie może być przekazana realizacja zadań normalnie wykonywanych w systemie podstawowym, jednak nieposiadający aktualnych danych i wymagający ich odtworzenia. 2. Miejsce do pracy, które jest częściowo wyposażone w systemy informatyczne i sprzęt telekomunikacyjny umożliwiające przeniesienie operacji w przypadku znacznego zakłócenia w dotychczasowym miejscu pracy.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Web Bug	------	**Pluskwa Web**	Kod złośliwy, niewidoczny dla użytkownika, umieszczony w kodzie strony internetowej, co powoduje pobranie takiego kodu wraz ze stroną. Zwykle umożliwia śledzenie aktywności użytkownika w Internecie, określenie typu i wersji przeglądarki i systemu operacyjnego oraz plików cookie.
White Box Testing	------	**Testowanie białej skrzynki**	Patrz: Kompleksowe testy (*ang. Comprehensive Testing*)
Wide Area Network	**WAN**	**Rozległa sieć informatyczna**	Sieć fizyczna lub logiczna, która zapewnia wymianę danych większej liczbie niezależnych użytkowników (zazwyczaj obsługiwanych przez sieć lokalną LAN) i która jest zazwyczaj rozłożona na większym obszarze geograficznym niż sieć LAN.
WiFi Protected Access	**WPA**	**WPA**	Standard szyfrowania stosowany w sieciach bezprzewodowych standardu IEEE 802.11
Wireless	**WIFI**	**Sieć bezprzewodowa**	Termin ogólny odnoszący się do bezprzewodowej sieci lokalnej stosującej różne wersje protokołu IEEE 802.11.

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Worm	------	**Robak**	Program posiadający zdolność samodzielnego rozprzestrzeniania się w sieciach komputerowych, zwykle stanowiący oprogramowanie złośliwe.
Zero Trust	**ZT**	**Zerowe zaufanie**	Zbiór koncepcji i idei mających na celu zapewnienie bezpiecznego dostęp do zasobów niezależnie od ich lokalizacji, przydzielania minimalnych wymaganych uprawnień, ścisłego przestrzegania reguł kontroli dostępu oraz monitorowania całego ruchu sieciowego, również tego z sieci wewnętrznej (domyślnie uznawanego za podejrzany).

Terminologia angielska	Akronim terminologii angielskiej	Terminologia polska	Opis
Zero Trust Architecture	**ZTA**	**Architektura „zerowego zaufania”**	Plan cyberbezpieczeństwa podmiotu, który wykorzystuje koncepcje zerowego zaufania i obejmuje relacje między komponentami, planowanie przepływu pracy i polityki dostępu. Architektura zero zaufania jest infrastrukturą sieciową (fizyczną i wirtualną) oraz politykami operacyjnymi, które są stosowane w podmiocie jako produkt planu architektury zero zaufania.